በኢትዮጵያ ሕዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን
የሕዝብ ጥናት ማዕከል

የልደትና የቤተሰብ ሙከራ ጥናት
የመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ

ታህሣሥ 1982

ማውጫ

አርእስት — ገጽ

I. መግቢያ 1

1. የልደትና የቤተሰብ ናሙና ጥናት አላማ 2
2. ለጥናት የተመረጠው ሕዝብ 3
3. ለልደትና ለቤተሰብ ናሙና ጥናት የተዘጋጁ መጠይቆች 3
4. የመስክ ሥራ አወቃቀር 4
5. የመረጃ ሰብሳቢ አጠቃላይ ተግባርና ኃላፊነት 5
6. የመረጃ ሰብሳቢዎች ሥልጠና 5
7. የመረጃውን ጥራት ለመጠበቅ የሚከናወኑ የቁጥጥር ተግባራት 7
8. የልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት ላይ የሚሳተፉ ሁሉ መከተል ያለባቸው መመሪያዎች 7

II. ቃለ መጠየቅ አቀራረብ 9

ሀ. ከመልስ ሰጪዎች ጋር መግባባት መፍጠር 9
ለ. ስለ ቃለ መጠይቅ አቀራረብ ተጨማሪ ጠቃሚ ነጥቦች 11

III. የመረጃ አሰባሰብ ተግባር ቅደም ተከተል 15

ሀ. ለመረጃ ሰብሳቢ ተግባር የሚደረጉ ቅድመ ዝግጅቶች 15
ለ. ለጥናት የተመረጡ ቤተሰቦች የሚኖሩበትን ቤት ለይቶ ማወቅ 17
ሐ. የተሞሉ መጠይቆችን መመርመር 22
መ. ዶክመንቶችንና ዕቃዎችን ማስረከብ 23

IV. የመጠይቅ አሞላል አጠቃላይ መመሪያ 24

ሀ. ጥያቄዎች አቀራረብ 24
ለ. መልሶች አመዘጋገብ 24
ሐ. ስህተቶችን ማረም 26
መ. ትእዛዞችን መከተል 27
ሠ. የተሞሉ መጠይቆችን መመርመር 27

የቤተሰብ መጠየቅ	ገጽ
ሀ. የአካባቢ መለያ	29
ለ. የቤተሰብ ዝርዝር ሁኔታ መመዝገቢያ ቅፅ	29
የቤተሰቡ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጸባዮች መጠይቅ	31
ሀ. የአካባቢ መለያዎች	31
ለ. የቤተሰቡ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጸባይ ጥያቄዎች	31

የቤቶች መጠይቅ

9 የአካባቢ መለያዎች	36
ክፍል 1 – የመልስ ሰጭዎች ባሕርያት	36
ክፍል 2 – የጋብቻ ታሪክ	42
ክፍል 3 – የልደት ታሪክ	43
ክፍል 4 – የጤናና የማጥባት ሁኔታ	47
ክፍል 5 – የወሊድ ቁጥጥር	49
ክፍል 6 – መውለድ የሚፈልጉቸው ልጆች ብዛት	62
ክፍል 7 – የባለቤት ባሕርያት	64
የመረጃ ሰብሳቢ ዕለታዊ የሥራ ክንውን መመዝገቢያ ቅጽ	65

የ1982 የልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት

የመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ

I. መግቢያ

የ1982 የልደትና የቤተሰብ ናሙና ጥናት በአገር አቀፍ ደረጃ የሚካሄድ ጥናት ነው። ይህ ጥናት ስለ አገሪቱ /በገጠርና በከተማ/ የሴቶች መውለድ፣ ስለቤተሰብ ምጣኔና ስለጤና መረጃዎችን ለማግኘት የታቀደ ነው። በዚህም የልደትና የቤተሰብ ናሙና ጥናት መረጃው የሚሰበሰበው የዕድሜ ክልላቸው ከ15–49 ከሆኑ ከ15,000 ለማያንሱ ሴቶች፣ ለጥናቱ ከተመረጡት ቤቶች ባሉ ቹ ፡ ውስጥ 1,000 ወንዶችና ወደ 500 ከሚሆኑ የከተማ ነዋሪዎችና ከገበሬ ማኅበራት መሪዎችና የቤቶች ማኅበራት ሊቀ መናብርት ይሆናሉ። በጥናቱ በሴቶችና ባሎቻቸው መሠረታዊ ባሕሪያት /ዕድሜ፣ የትምህርት ሁኔታ፣ የሥራ ሁኔታ፣ ... ወዘተ/ የወለዷቸው ልጆች ብዛት፣ ስለወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ያላቸው ዕውቀት፣ አመለካከትና ልምድ እንዲሁም አንዳንድ የጤና ሁኔታዎችን፣ጡት የማጥባት ልምዶችን በሚመለከት መረጃ ይሰበሰባል። በተመረጡ ከከተማ ነዋሪዎችና ከገበሬ ማኅበራት አመራር አባሎች ስለአካባቢው ሕዝብ ሁኔታ፣ ስለአገሪቱ ሕዝብ ዕድገት ያላቸው አመለካከትና ስለመሳሰሉት መረጃ ይሰበሰባል።

ለመረጃ ሰብሳቢዎች ለሁለት ሳምንታት ያህል የሚቆይ የመረጃ አሰባሰብ ሥልጠና ይካሄዳል። ሥልጠናውም እንዳበቃ በብቃታቸው የተመረጡት ቆጣሪዎች በጥንድ በጥንድ በመሆን በተመደቡበት አካባቢ በመዘዋወር ለጥናቱ ለተመረጡ ሴቶች መጠይቁን በመሙላት መረጃውን ይሰበስባሉ። ለሥልጠናው የሚመለመለው የሰው ኃይል ለመረጃው መሰብሰብ ሥራ ከሚያስፈልገው በላይ በመሆኑ መረጃውን ለመሰብሰብ የሚመረጡት መረጃ ሰብሳቢዎች ችሎታቸው በሥልጠና ወቅት በሚያደርጉት ክትትልና በሚሰጠው ፈተና ውጤት ላይ የተገመገመ ይሆናል። ብቁ የሆኑና ለመረጃ መሰብሰብ ሥራ ያልተመረጡት በተጠባባቂነት ይቆያሉ።

በልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት መረጃ አሰባሰብ ሥልጠና ወቅት ለጥናቱ በተዘጋጁ መጠይቆች አጠቃቀም ላይ ትምህርት ይሰጣል። የቃል መጠይቅ ልምምድ በክፍሉ ውስጥ እርስ በርስ ወይም ከውጭ ሰው በመጋበዝ ይደረጋል። በየጊዜው ፈተና ይሰጣል። በሠልጣኞች የተሞሉ መጠይቆች በትክክል መሞላታቸው ይመረመራል።

ይህንን መመሪያ በጥንቃቄ ከሥልጠናው አስቀድሞ ማንበብ ለሥልጠና የሚያ-
በፈለገው ጊዜ ከመቅጠሩም ባሻገር የሠልጣኞችን ንቁ ተሳትፎ፣ ትጋትና ብቃት
ይወስናል:: እንዲሁም ለመረጃ ሰብሳቢነት የመመረጥን ዕድል ሊያስገኝ ይችላል::

1. የልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት ዓላማ

በልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት የኅብረተሰቡን የሕይወት ሁኔታንና የወሊድ ቁጥጥር ወዘተ የቤተሰብ ምጣኔ በሚመለከት ዝርዝር መረጃዎችን ለመሰብሰብ የታ-ቀደ ሲሆን በጥናቱም የሚሰበሰበው መረጃ በከፍተኛ ፍጥነት በማደግ ላይ የሚገኘ-ውን የሕዝብ ቁጥር ብዛትን ለመቆጣጠር የሚያስችሉ ትክክለኛ እርምጃዎችን ለመው-ሰድ ይረዳል:: በተጨማሪም ከመረጃው የሚገኘው የጥናት ውጤት በማህበራዊ፣ በኢኮኖሚና በአስተዳደር ዘርፍ ተተንትኖ ሲዘጋጅ የበለጠ ትኩረት የሚያስፈል-ጋቸውን የኅብረተሰብ ክፍሎች ለመለየት ያስችላል::

በልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት ከዚህ የሚከተሉት መረጃዎች ይሰበሰባሉ::

1ኛ/ የቤተሰብ አባላት ብዛትና ለመውለድ የሚፈልጉት ልጆች ብዛት፣

2ኛ/ አራርቆ ለመውለድ ዘዴ ወይም የሆኑ ባሕላዊ ልምዶች፣ ልጆችን በምን ያህል ጊዜ አራርቀው እንደሚወልዱና ምን ያህል ጊዜ አራ-ርቀው ለመውለድ እንደሚፈልጉ፣

3ኛ/ የጋብቻ ሁኔታ፣ ኅብረተሰቡ በለወንዶችና ሴቶች የጋብቻ ዕድሜ ያላቸው አመለካከት፣

4ኛ/ በቤተሰቡ የሚወለዱ ልጆች ብዛት በሞቱ ልጆች ብዛት ላይ ያለው ተጽእኖ፣

5ኛ/ የሚወለዱ ልጆች ብዛትን ለመወሰን ወንዶችና ሴቶች ያላቸው ሚና፣

6ኛ/ ስለወሊድ መቆጣጠር /ቤተሰብ ምጣኔ/ ኅብረተሰቡ ያለው ዕውቀት፣ አመለካከትና ልምዱ፣ እንዲሁም ተቀባይነቱ ምን ያህል እንደሆነ፣

7ኛ/ ሃይማኖት፣ ብሔረሰብ፣ አካባቢ፣ ... ወዘተ በሚወለዱ ልጆች ብዛት ላይ ምን ያህል ተጽእኖ እንዳለው፣

8ኛ/ የሴቶች የትምህርት ሁኔታ፣ የጤና ሁኔታ፣ በኢኮኖሚው ዘርፍ ያላቸው ተሳትፎ፣ ዜና ማሰራጫዎች ለመከታተል ያላቸው ዕድልና የመሳሰሉት ሁኔታዎች በሚወልዷቸው ልጆች ብዛት ላይ ሊኖረው የሚችለው ተጽእኖ-ና ቸው::

2. ለጥናቱ የሚመረጠው ሕዝብ

ለልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት ከጠቅላላ የአገሪቱ ክፍሎች /ገጠርና ከተማ/ ወደ 15,000 የሚጠጉ ቤተሰቦች ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ተመርጠዋል:: ከነዚሁ ቤተሰቦች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ15–49 ለሆኑ ሴቶች /ወደ 15,000 ለሚሆኑ/፣ በጥናቱ ከተመረጡት ሴቶች ባሎች ውስጥ ወደ 1000 ለሚሆኑና ለ500 የከተማ ነዋሪዎችና ገበሬ ማህበራት መሪዎች መረጃ ይሰበሰባል::

3. ለልደትና ቤተሰብ ናሙና ጥናት የተዘጋጁ መጠይቆች

ለልደትና ለቤተሰብ ናሙና ጥናት መረጃ ለመሰብሰብ አምስት መጠይቆች ተዘጋጅተዋል:: እነዚህም የቤተሰብ መጠይቅ፣ ዕድሜያቸው 15–49 ለሆኑ ሴቶች የተዘጋጀ መጠይቅ፣ የባሎች መጠይቅ፣ የከተማ ነዋሪዎች፣ የገበሬ ማህበራት መሪዎችና ለሴቶች ማህበር ሊቀ መናብርት መጠይቅና የአካባቢ ሁኔታ መጠይቅ ናቸው::

ሀ. በቤተሰብ መጠይቅ በቤተሰቡ ውስጥ ነዋሪ የሆኑ አባላትና በቤት ያደሩ እንግዳ ሥም፣ ባሕሪያትና /ዕድሜ፣ ጾታ፣ የጋብቻ ሁኔታ፣ ... ወዘተ/ ስለ ቤተሰቡ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ገጽታ ይሞላል::

ለ. የሴቶች መጠይቅ በሰባት ዋና ክፍሎች የተከፈለ ሲሆን የሚከተለው መረጃ ለመሰብሰብ እንዲያስችል ሆኖ የተዘጋጀ ነው::

- ስለሴቶቹ ባሕሪያት /ዕድሜ፣ የትምህርት ሁኔታ፣ የሥራ ሁኔታ፣ ሃይማኖት፣ ... ወዘተ/
- የጋብቻ ሁኔታ /አግብተው ያውቁ እንደሆነ፣ አግብተው የሚያውቁ ከሆነ የጋብቻ ዕድሜ፣ የጥሎሽ ሁኔታ፣ ... ወዘተ/

— ስለልደት ዝርዝር ሁኔታ /የወለዷቸው ልጆች ብዛትና የሞቱባቸው ልጆች ብዛት በእርግዝና ጊዜ ስለተከታተሉት የሕክምና ሁኔታ፣ ... ወዘተ/

— ስለጤናና ጡት ማጥባት /ምን ያህል ጊዜ ልጆቻቸውን እንዳጠቡ፣ ስለ ሕጻናት የጸረ ልጅነት በሽታ ክትባት ስለማስከተባቸው፣ ... ወዘተ/

— ስለወሊድ ቁጥጥር /ስለወሊድ ቁጥጥር ያላቸው ዕውቀት፣ አመለካከትና ልምድ/

— መውለድ የሚፈልጉት ልጆች ብዛት

— የባሎቻቸው ባሕርያት /የትምህርት ሁኔታ፣ ሥራ፣ ወዘተ .../የሚያጠቃልል ነው፡፡

ሐ. የባሎች መጠይቅ በሶስት ዋና ክፍሎች የተዘጋጀ ነው፡፡

እነሱም፣

የጋብቻና የመውለድ ሁኔታ፣

የወሊድ ቁጥጥር፣

መውለድ የሚፈልጉት ልጆች ብዛት የሚያጠቃልል ነው፡፡

መ. ለከተማ ነዋሪዎች፣ ለገበሬ ማህበራት መሪዎችና እንዲሁም ለቤቶች ማህበር ሊቀመናብርት በተዘጋጀው መጠይቅ ስለ ሀገሪቱ የሕዝብ ብዛት ያላቸው አመለካከት፣ በአካባቢው ስላለው የጋብቻ-ዕድሜ ሁኔታና የአካባቢው ሕዝብ ስለወሊድ ቁጥጥር ያለው ዕውቀትና የመሳሰሉት መረጃዎች ይሰበሰባሉ፡፡

ሠ. በአካባቢ ሁኔታ መጠይቅ፣ ስለአካባቢው ሕዝብ የአኗኗር ሁኔታ፣ የትራንስፖርት ሁኔታ፣ የእርሻ ዓይነት፣ አገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች በአካባቢ መገኘት ሁኔታ በሚመለከት ዝርዝር መረጃዎች ይሰበሰባሉ፡፡

4. <u>የመስክ ሥራ አወቃቀር</u>

በቤተሰብና በልደት ናሙና ጥናት መረጃ መሰብሰብ ሥራ ላይ 100 ሴት ቆጣሪዎች፣ 20 ሴት የመስክ ኤዲተሮችና 20 ወንድ ተቆጣጣሪዎች ይሰማራሉ፡፡ የመስክ ሠራተኞች በ20 ቡድን ተከፋፍለው የሚሰማሩ ሲሆን በእያንዳንዱ ቡድን ውስጥ አራት ቆጣሪዎች፣ አንድ ተቆጣጣሪና አንድ የመስክ ኤዲተር ይገኙበታል፡፡ እያንዳንዱ ቡድን ለሥራው የራሱ ሾፌርና መኪና፣ እንዲሁም የመስክ ዕቃዎች ድንኳን፣ አልጋና የመኝታ ከረጢት ... ወዘተ ይኖረዋል፡፡

5. <u>የመረጃ ሰብሳቢ አጠቃላይ ተግባርና ኃላፊነት</u>

በጤናና በቤተሰብ ዕቅድ ጥናት በመረጃ መሰብሰብ ተግባር ላይ የሚሠማሩ መረጃ ሰብሳቢ ለጥናቱ መሳካት ከፍተኛ ሚና ተጫዋቾች:: ስለዚህ የጤናና የቤተሰብ ዕቅድ ጥናት መሳካት በእያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ የመረጃ አሰባሰብ ጥራት ላይ የተመሠረተ ነው::

የመረጃ ሰብሳቢ ዋና ዋና ተግባርና ኃላፊነት የሚከተሉትን ያካትታል::

ሀ. በተቆጣጣሪው የተሰጡትን ቤተሰቦች የሚገኙበትን ቦታ ለይቶ ማወቅ፣ የቤተሰብ መጠይቁን በትክክል መሙላት፣

ለ. በቤተሰቡ ውስጥ ካሉት ሴቶች መጠይቁ የሚመለከታቸውን ማለትም ዕድሜያቸው ከ15-49 የሆኑትን በመምረጥ መጠይቆችን በንጽሕናና መነበብ በሚችል ሁኔታ መሙላት፣

ሐ. የተሞሉ መጠይቆችን በዕለቱ በትክክል መሞላት የሚገባቸው ዓምዶች መሞላታቸውንና መልሶች እርስ በርስ የማይቃረኑ መሆናቸውን መፈተሽ፣ ስህተቶች ካሉ ወዲያውኑ ወደ ቤተሰቡ በመሄድ አስፈላጊውን እርማት ማድረግ፣

መ. በመጀመሪያ ጉብኝት ሳይገኙ በቀጠሮ ወደ ቤተሰቡ በመሄድ መጠይቁን መሙላት፣

እነዚህም ተግባራት በበለጠ በሥልጠናው ወቅት ይገለጻሉ::

6. <u>የመረጃ ሰብሳቢዎች ሥልጠና</u>

በጤናና በቤተሰብ ዕቅድ ጥናት መረጃ መሰብሰብ ሥራ ላይ ለሚሰማሩት ቆጣሪዎች፣ ተቆጣጣሪዎችና የመስክ ኤዲተሮች በመጠይቁ አሞላል ላይ ሥልጠና ይሰጣል:: ሥልጠናው ለሁለት ሳምንታት የሚቆይ ሲሆን በመጀመሪያዎቹ አሥር ቀናት በክፍል ውስጥ ስለመጠይቁ አሞላል ገለጻ በማድረግ ይሰጣል:: በመጨረሻው አራት ቀናት መስክ በመውጣት በመጠይቁ አሞላል ላይ ልምምድ ይደረጋል:: ሥልጠናው በመጀመሩ በፊት ሠልጣኞች መጠይቁንና መመሪያውን በጥንቃቄ ማንበብ አለባቸው:: በመጠይቁም ሆነ በመመሪያው ላይ ግልጽ ያልሆኑላቸው ነገሮች ካሉ በክፍሉ ውስጥ በመጠየቅ መረዳት ይኖርባቸዋል::

በክፍል ውስጥ በሚደረገው ሥልጠና ወቅት የማስመሰል ቃለ መጠይቅ በሁለት ሠልጣኞች መካከል ይካሄዳል፡፡ መጠይቁ ውስጥ በሚገኙት በአያንዳንዱ ጥያቄና በመመሪያዎቹ ላይ ውይይት በጥልቀት ይካሄዳል፡፡ እንዲሁም ሠልጣኞች በቤታቸው አንዳንድ ነገሮች ሞክረው እንዲመጡ "የቤት ሥራ" ይሰጣል፡፡ ይህም ጥያቄዎችን በቀላሉ ለማንበብ ለምዶ እንዲኖርና ጥያቄዎችን ጮክ ብሎ ለሌላ ሰው ማንበብና በመጠይቅ አሞላል ላይ ያተኮረ ይሆናል፡፡

በክፍል ውስጥ የሚደረገው ሥልጠና እንደተጠናቀቀ መረጃ ሰብሳቢዎች መስክ በመውጣት ቤተሰቦችንና ጥናቱ በሚሸፍነው ዕድሜ ገደብ ውስጥ ያሉትን ሴቶች ቃለ መጠይቅ በማድረግ የመጠይቁን አሞላል ልምምድ ያደርጋሉ፡፡ ይህም የመጠይቅ አሞላል ልምምድ የሚደረገው በቡድን በመሆን ሲሆን ቡድኑ አንድ ቁጧሪና አንድ ተመልካች የያዘ ይሆናል፡፡ በመስክ ቃለ መጠይቅ ልምምድ ወቅት በዋናው መረጃ መሰብሰብ ወቅት እንደሚደረገው መጠይቆቹ በትክክል መሞላታቸው በጥንቃቄ መመርመር ይኖርባቸዋል፡፡ የመስክ ልምምድ እንደተጠናቀቀ መረጃ ሰብሳቢዎች የመጠይቁን አሞላልና የጥናቱን ሂደት በትክክል መረዳታቸውን ለማረጋገጥ ፈተና ይሰጣል፡፡ በፈተናው ውጤት መሠረት ብቁ የሆኑት ለዋናው መረጃ መሰብሰብ ተግባር ይመረጣሉ፡፡

የመረጃ አሰባሰቡ ሥልጠና በክፍሉ ውስጥ በሚደረገው ሥልጠና ብቻ ያበቃል ማለት አይደለም፡፡ በየጊዜው በሥራ ወቅት በሚያጋጥሙ ችግሮች ላይ ከተቆጣጣሪው ጋር ውይይት በማድረግ የመማር ሂደት ይቀጥላል፡፡ በመደበኛው የሥልጠና ወቅት ስለ ጥናቱ መጠይቅ አሞላል ሠልጣኞች መሠረታዊ ግንዛቤ እንዲያገኙ የታሰበ ነው፡፡ በመስክ ሥራ ወቅት የሚደረገው ክትትልና ቁጥጥር ሥልጠናውን የተሟላ ያደርገዋል፡፡ በተለይ በመጀመሪያዎቹ የመስክ ሥራ ወቅት የሚደረገው ቁጥጥር ለመረጃው በጥራት መሰብሰብ በጣም ጠቃሚነት አለው፡፡ መረጃ ሰብሳቢዎ በሥራዋ ወቅት ችግር ሲያጋጥማት ከቡድኑ አባላት ጋር በመወያየት ችግሯን ለማቃለል መሞከር አንድ አማራጭ ዘዴ ነው፡፡ ምክንያቱም ሌላዋ መረጃ ሰብሳቢ ተመሳሳይ ችግር አጋጥሟት ሊሆን ስለሚችል ነው፡፡

7. <u>የመረጃውን ጥራት ለመጠበቅ የሚከናወኑ የቁጥጥር ተግባራት</u>

የመጠይቅ አሞላል ሥልጠና በመደበኛው የሥልጠና ወቅት የሚሰጠው ብቻ ባይሆን የመረጃው መሰብሰብ ሥራ ከተጀመረ በኋላም የሚቀጥል ሂደት ነው:: የመስክ ሥራው ከተጀመረ በኋላ የሚደረገው ቁጥጥር የሥልጠናውና የመረጃ መሰብሰቡ አንድ ክፍል ነው:: ለዚሁ የተመደቡት ተቆጣጣሪና የመስክ ኤዲተሮች ለመረጃው ጥራት መሰብሰብ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደርጋሉ::

የተቆጣጣሪዎችና የመስክ ኤዲተሮች የሚያከናውኑት ተግባራት:-

ሀ. መረጃ ሰብሳቢዎች ቃለ መጠይቅ በሚያካሂዱበት ወቅት አልፎ አልፎ በቦታው በመገኘት ጥያቄዎች ሥነ ሥርዓትና አግባብ ባለው መንገድ መቅረባቸውንና ሀሳቦች በትክክል መገለጻቸውን ማየት፣

ለ. በጥናቱ ለተመረጡት ቤተሰቦችና ግለሰቦች በሙሉ ባይዘለሉ መጠይቅ መሞላቱን ማረጋገጥ፣ እንዲሁም በጥናቱ ውስጥ የሌሉ ቤተሰቦችና ግለሰቦች መጠይቅ በስህተት እንዳይሞላላቸው መከታተል፣

ሐ. የተሞሉ መጠይቆች በትክክል መሞላታቸውና መልሶች እርስ በርስ የማይቃረኑ መሆናቸውን መመርመር፣

መ. በዚህ ውስጥ ከሚሠሩ እያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ ጋር በየቀኑ በመገናኘት በአሠራር ውይይት ማድረግና መመሪያዎች መስጠት፣

ሠ. መረጃ ሰብሳቢዎች ግልፅ ያልሆነላቸው ነገር ባለ ጊዜ በመስክ ሥራ ችግር ሲገጥማቸው መርዳት፣

ረ. ተቆጣጣሪዎች የቤቶችን፣ የቀበሌ/ገበሬ ማኅበር የአካባቢ ሁኔታ መጠይቅን መሙላት፣

8. <u>የከተማና የቤተሰብ ናሙና ጥናት ላይ የሚሳተፉ ሁሉ መከተል ያለባቸው መመሪያዎች</u>

በከተማና በቤተሰብ ናሙና ጥናት መረጃ በሚሰበሰብበት ወቅት በሥራው ላይ መገኘት፣ ጥሩ ትብብር ማድረግና መተባበር በእያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ የሚጠበቅ ግዴታ ነው:: የመረጃው መሰብሰብ ሥራ በተገቢ ሁኔታ እንዲጠናቀቅ መሥሪያ ቤቱ አስፈላጊውን ሥልጠና እንዲሰጥ ያደርጋል:: ለሥራው የሚያስፈልጉትን መሣሪያዎች ያቀርባል:: እያንዳንዱ የቡድኑ አባላት የተመደበ የሥራ ድርሻ እንዲፈጸሙ ለሥራው ስኬት በጥብቅ የሚከተሉ መመሪያዎች ወጥተዋል::

ሀ. በጥናቱ የተሰማራ ማንኛውም ሰው የሥራ ድርሻ ለጥናቱ መሳካት ከፍተኛ አስተዋፅኦ አለው፤

ለ. በሕመም ሆነ በሌላ ምክንያት ማንኛውም ሰው በሥልጠና ወቅትም ሆነ መረጃውን በማሰባሰብ ጊዜ በቅድሚያ ከተቆጣጣሪው ፈቃድ ሳያገኝ መቅረት ከሥራ ያስወጣል::

ሐ. ሥልጠናን በሚገባ አለመከታተልና አርፍዶ በሥራ ቦታ መገኘት አጥብቆ የተከለከለ ነው::

መ. መረጃ ሰብሳቢዎች የሚመረጡት በክፍሉ ውስጥ በሚያደርጉት ትጋትና በማጠቃለያ ፈተና በሚያገኙት ውጤት ስለሆነ በፈተና ወቅት ከጓደኛው ሲገለብጥ ወይም ጓደኛውን ሲጠይቅ የተገኘ ከሥራ ይታገዳል::

ሠ. መረጃ ሰብሳቢዋ በሥልጠናም ሆነ በመስክ ሥራው ወቅት የመሥሪያ ቤቱ ባልደረባ በመሆን ተቆጥራለች:: ለመረጃው አሰባሰብ ሥራ መቃናት የመልስ ሰጪዎች ትብብር በጣም አስፈላጊ ነው:: ስለሆነም መረጃ ሰብሳቢዋ ከተመደበችበት አካባቢ ነዋሪ ሕዝብ ጋር ተግባብታ የመረጃ አሰባሰቡን ሥራ ማከናወን ይኖርባታል:: የሕዝቡን ድጋፍ ለማግኘት ከአስነዋሪ ድርጊቶች መቆጠብ ያስፈልጋል::

ረ. ለጥናቱ ሥራ መሳካት በቡድኑ ውስጥ የሚገኙ አባላት በመተባበር የሚያጋጥሙ ችግሮችን በጋራ በመፍታት መረዳዳት ይኖርባቸዋል::

በቡድኑ ውስጥ ችግርና አለመግባባትን የሚፈጥር አባል ካለ በልደትና በቤተሰብ ናሙና ጥናት ዲሬክተር ውሳኔ መሠረት ከሥራ ይሰናበታል::

ሰ. የሚሰበሰበው መረጃ ጥራትና ትክክለኛነት በጣም አስፈላጊ ስለሆነ፤ ይህንንም የሚያሟላ መረጃ እንዲሰበሰብ በየጊዜው ቁጥጥር ይደረጋል:: በማንኛውም ወቅት መረጃ ሰብሳቢዋ ጥራት ያለው መረጃ ለመሰብሰብ ዝግጁ ሆና ባልተገኘች ከሥራ ትሰናበታለች::

II ቃለ መጠይቅ አቀራረብ

ውጤታማ የሆነ ቃለ መጠይቅ ለማድረግ የአቀራረብ ችሎታንና ተሰጥኦን ይጠይቃል:: የቃለ መጠይቅ አቀራረብ ለመረጃው ጥራት ወሳኝነት ስላለው በጥንቃቄና አስፈላጊ በማይሆንበት መንገድ መከናወን ይኖርበታል:: የቃለ መጠይቅ አቀራረብን ችሎታ ከልምድ ማዳበር የሚቻል ቢሆንም ማንኛውም መረጃ ሰብሳቢ የተሳካ ውጤት ለማስገኘት ሊከተለው የሚገባው መመሪያዎች አሉ:: እነርሱም እንደሚከተለው ቀርበዋል::

ሀ. ከመልስ ሰጪዎች ጋር መግባባት መፍጠር

መረጃ ሰብሳቢዎና መልስ ሰጪዎች የማይተዋወቁ በመሆናቸው የመረጃ ሰብሳቢው ተቀዳሚ ተግባር በሁለቱ መካከል ጥሩ ዓይነት መግባባትን መፍጠር ነው:: ግለሰቡ በመጀመሪያ ሲገናኙ በመረጃ ሰብሳቢው ላይ ያለው አመለካከት መረጃ ለመስጠት በሚያደርገው ትብብር ላይ ከፍተኛ ተጽእኖ ያሳድራል:: ስለዚህ መረጃ ሰብሳቢው ወደ ቤተሰቡ ቃለ መጠይቅን ለማድረግ በምትሄድበት ወቅት በጥሩ አቀራረብ ሰላምታ በመስጠት ራስህን ማስተዋወቅ ይኖርብሃል:: /መረጃ ሰብሳቢዎች ለሥራ ከመሠማራታቸው በፊት ተቀጣጣሪው ቤተሰቡ በከተማ ነዋሪዎች ወይም በገበሬ ማህበራት አመራር አባሎች በኩል መረጃ ሰብሳቢ ወደ ቤታቸው እንደሚመጣ እንዲያውቁ ይደረጋል::/ ለእያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢም የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ሠራተኛ ለመሆኑ መታወቂያ ካርድ ይሰጠዋል::

ለ. የመጀመሪያ አመለካከታቸው ጥሩ እንዲሆን ማድረግ

መረጃ ሰብሳቢው ከግለሰቡ ጋር በምትገናኝበት ወቅት መልስ ሰጪዎ እንዳይጨነቅ ማድረግ ያስፈልጋል:: በፈገግታ ሰላምታ በመስጠት ሊያዝናኑ በሚችሉ ቃላቶች ንግግርን መጀመር ይገባል::

ለምሳሌ ተገቢውን በዚህ ዓይነት መጀመር ይቻላል::

"ስሜ ______________ ይባላል:: ማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ሠራተኛ ነኝ:: ስለቤተሰብና ልደት በሚመለከት ጥናት እያካሄድን ስለሆነ ለሰዎች ቃለ መጠይቅ እያደረግን ነው:: እርስዎም ለዚህ ጥናት ቃለ መጠይቅ

እንዲደረግላቸው ከተመረጡት ቤቶች አንዷ ስለሆኑ በዚሁ ጉዳይ አንዳንድ ነገሮች ላነጋግርዎትና ለመጠየቅ እፈልጋለሁ።"

2. ሁኔታዊ ቅን የሆነ አቀራረብ አነጋገር

መረጃ ሰብሳቢዋ ቃለ መጠይቅ ለማድረግ ፈቃደኛነት በተጠየቀበት ወቅት ለገቢተኛነትን ሊያስከትል የሚችሉ ጥያቄ ላለማቅረብ መጠንቀቅ ይኖርባታል:: "ሥራ ይበዛባታል ወይ?"፣ "ጥያቄዎችን ለመመለስ ጊዜ ይኖርዎታል ወይ?" ወይም "አንዳንድ ጥያቄዎችን ብጠይቅዎት ቅር ይሎታል ወይ?" የሚሉ ጥያቄዎችን ማቅረብ ፈቃደኛነታቸውን ሊቀንሰው ይችላል:: "አንዳንድ ጥያቄዎች ልጠይቅዎት እፈልጋለሁ" ወይም "ለጥቂት ደቂቃ ላነጋግርዎት እፈልጋለሁ" በማለት መጀመሩ የተሻለ ይሆናል::

3. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ መረጃው በሚገባ እንደሚጠበቅ መግለጽ

መልስ ሰጪዎች የመጠራጠር መልክ ካሳዩ ወይም መረጃው ለምን እንደሚፈለግ ከጠየቁ መረጃው በሚገባ እንደሚጠበቅና የጥናቱ ውጤት ሲወጣ የግለሰቦች ሥም እንደማይገለጽ ማስረዳት ያስፈልጋል:: /ከሌላ ግለሰብ ጋር ስለተደረገው ቃለ መጠይቅ ምንም መግለጽ የለበትም እንዲሁም ግለሰቡ ከጠየቀ የተሟላ መጠይቅ ለሌላ መረጃ ሰብሳቢ ወይም ተቆጣጣሪ ማሳየት በፍጹም አያስፈልግም::/

4. ከግለሰቡ ለሚቀርቡ ጥያቄዎች ግልጽ የሆነ መልስ መስጠት

ቃለ መጠይቅ ለማድረግ ፈቃደኛነትን በመጠየቅ በፊት ጥናቱ ቀን በሚመለከት ወይም ለምን እንደተመረጡ ጥያቄዎች ሊነሱ ይችላሉ:: ለእነዚህ ጥያቄዎች በትሕትና ቀጥተኛና ግልጽ የሆነ መልስ መስጠት ይኖርባታል:: ሆኖም ስለ ሌሎች ቁጥጥር በሚመለከት ጥያቄዎች ከተነሱ ቃለ መጠይቁ እንዳበቃ እንደሚመለስላቸው መግለጽ ያስፈልጋል::

መልስ ሰጪዎች ቃለ መጠይቅ ስለሚወስደው ጊዜ ሊያሳስባቸው ይችላል:: ይህን ጥያቄ ካነሱ ከ30–45 ደቂቃ እንደሚወስድ መንገር ያስፈልጋል:: በወቅቱ የማይመቻቸው ከሆነ ለሌላ ጊዜ ቀጠሮ በመያዝ ቃለ መጠይቁ ሊደረግ እንደሚችል ማስታወቅ ያስፈልጋል::

5. ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት ሌላ ግለሰብ እንዳይኖር ማድረግ

ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት ሌላ ሶስተኛ ግለሰብ በቦታው መኖር ተበበ በዉና ትክክለኛና ግልጽ የሆነ መልስ እንዳትሰጥ ሊያደርጋት ይችላል፡፡ ይህንን ችግር ለማስወገድ ግለሰቧን ለብቻ ለይቶ ቃለ መጠይቁን ማካሄድ ያስፈልጋል፡፡ እንዲህም ጥያቄዎችን በሙሉ ሌላ ግለሰብ ጣልቃ ባይገባ በራ በቂ መልስ ይኖርባታል፡፡

ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት ሌላ ግለሰብ ከመጣ ጥያቄዎችን ሌላ ሰው መስማት እንደሌለበት ለመስስ በዘዴ በመናገር ሁለቱ ብቻቸውን መሆን የሚችሉበት ቦታ እንዲተውዋት መጠየቅ ያስፈልጋል፡፡ አንዳንድ ጊዜ ባሎች ወይም ሌሎች ወንዶች ጥያቄዎችን ለመስማት ሊጓጉ ይችላሉ፡፡ ሆኖም ጥያቄዎች ስለሴት ጉዳይ መሆኑ ከተገለጸላቸው ሊሄዱ ይችላሉ፡፡

ሌሎች ሰዎች ባሉበት ቃለ መጠይቁን ማድረግ ግዴታ ከሆነ በተቻለ መጠን መረጃ ሰብሳቢዋና መልስ ሰጪዋ ከሌሎቹ ሰው ራቅ ብለው ለመቀመጥ መሞከር አለባቸው፡፡ ሶስተኛው ሰው ወንድ በተለይ ባል ከሆነ ቃለ መጠይቁን ለብቻ ለማካሄድ ከፍተኛ ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ በአንድ ቤት ውስጥ በአንድ ቤት በላይ ለጥናቱ በተመረጡ ለብቻቸው ቃለ መጠይቁን ማካሄድ በጣም ጠቃሚ ነው፡፡

ለ. ስለ ቃለ መጠይቅ አቀራረብ ተጨማሪ ጠቃሚ ነጥቦች

- 1. ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት ምንም ዓይነት ስሜት በፊት ላይ አለማሳየት

አንዳንድ ሰዎች ጥሩ ነገር ያደረጉ መስሏቸው መረጃ ሰብሳቢው እንደምስ የሚፈልገው መልስ ነው ብለው ያሰቡትን ይናገራሉ፡፡ ስለዚህ ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት ምንም ዓይነት የተለየ ስሜት /የመደገፍ ወይም የመንቀፍ/ በፊት ላይ ማሳየት አያስፈልግም፡፡

ቃለ መጠይቅ በሚካሄድበት ወቅት መልስ ሰጪዎች አንዳንድ ጥያቄዎችን ሊጠይቁ ይችላሉ፡፡ ለምሳሌ ስለወሊድ ቁጥጥር፤ ስለበሽታዎች መዳኛ፤ ወይም

መረጃ ሰብሳቢና እራሱ የዉሊሁ ቅጥጥር ተጠቅሞ እንደሆነ ሊጠይቅ ይችላሉ:: ሆኖም የመረጃ ሰብሳቢና አስተያየት ለግለሰቡ ዕንዶ እንደሚጠቀምበትና ሌሎች ነገሮችን ጣልቃ ማስገባት ያለ መጠይቁን ለማጠናቀቅ የሚወስደውን ጊዜ የሚያራዝም መሆኑን መግለጽ ያስፈልጋል::

ጥያቄያች ሲቀርቡ መጠይቁ ላይ በተጻፈው መሠረት ቃል በቃል መነበብ ይኖርባታል:: ካለበለዚያ የጥያቄውን መንፈስ ሊቀይረው ይችላል:: የተሰጠው መልስ ግልጽ ካልሆነ የሚከተሉትን ጥያቄያች በመጠየቅ መልሱን እንዲያብራራ ማድረግ ያስፈልጋል::

"እባክዎን የበለጠ ሊያብራሩልኝ ይችላሉ?"

"እባክዎን ያሉትን አልሰማሁም፣ እንደገና ሊነግሩኝ ይችላሉ?"

"እባክዎን ረጋ ብለው አሰበው ሊነግሩኝ ይችላሉ?"

፬. <u>በስተሰጠው መልስ ምንም ዓይነት አስተያየት አለማቀረብ</u>

የተሰጠው መልስ ከጥያቄው ጋር የማይገናኝ ከሆነ "________ ማለትዎ ነው መሰለኝ:: አይደል?" ብሎ መጠየቅ አያስፈልግም:: እንደዚሁ ዓይነቱ አጠያየቅ ሲቀርብ በዚውን ጊዜ ለማለት አስበውት የነበረውን ባይሆንም የመስማማት አዝማሚያ ይኖራል:: ስለዚህ ለጥያቄው ተገቢ የሆነ መልስ ሊሰጡ በሚችሉበት ሁኔታ እንዲያብራሩ መጠየቅ ያስፈልጋል:: በመጠይቁ ላይ ካሌታ ዝዝ በስተቀር መልስ ሰጪው የመመለስ ችግር ቢኖርባቸው እንኳ የተሰጡትን አማራጭ መልሶች ማንበብ አያስፈልግም::

፭. <u>የጥያቄዎች ቅደም ተከተል ወይም ቃላቶች መቀየር የለበትም</u>

በመጠይቁ ላይ የቀረቡ፣ ጥያቄዎች ቅደም ተከተላቸው እንደተጠበቀ ቃላቶችም ሳይቀየሩ መቅረብ ይኖርባታል:: ጥያቄው ለመልስ ሰጪ ካልገባት በዝግታ ረጋ ብሎ ለመስማት በሚችል ሁኔታ ማንበብ ያስፈልጋል:: በዝግታ ተነቦ ጥያቄው ካልገባት ጥያቄውን የመጀመሪያ ሃሳቡን ሳይቀየር ሊገባት በሚችል ሁኔታ ለማቀረብ መሞከር ያስፈልጋል::

4. ተመራጭ መልስ ሰጪዎችን በዘዴ መያዝ

አንዳንድ ግለሰቦች ከጥያቄው ጋር የማይገናኝ መልስ በመስጠት፣ "“አላውቅም”" በማለት፣ የመሰልቸት መልክ በማሳየት ወይም ቀደም ብሎ የተሰጡትን መልስ የሚቃረን መረጃ በመስጠት ሊያስቸግሩ ይችላሉ:: በዚህን ጊዜ መልስ ሰጪ ጥያቄዎችን ለመመለስ ፍላጎት እንዲኖራት ሌሎች ነገሮችን በማመለከት ለምሳሌ ስለምትኖርበት መንደር ወይም ከተማ፣ ስለአካባቢው አየር ጸባይ፣ ስለሥራዋ፣ ... ወዘተ ለጥቂት ጊዜ ማነጋገር ሊረዳ ይችላል:: የማፈር ወይም የፍርሃት መልክ ባሳየች ወይ ሚቀጥለው ጥያቄ ከመሄዱ በፊት ፍርሃቷን ወይም ማፈሯን ማስወገድ ያስፈልጋል::

መልስ ሰጪዋ ከጥያቄው ጋር ግንኙነት የሌለው ወሬ የምታስፈልግ ዝርዝር ሀሳብ በመግባት ጊዜ ብትወስድ በመሃል ጣልቃ ገብቶ ባያቋርጡ ጊዜ በመስጠት ለማለት የፈለገችውን አስከትለው መጠበቅና ወደ ጥያቄው ለመመለስ መሞከር ያስፈልጋል:: በመሃል የማቋረጡ ሁኔታ ከተፈጠረ መልስ ሰጪዎችን ሊያስቀይማቸው ይችላል:: በተቻለ መጠን ቃለ መጠይቅ አስኪያጆች ከመልስ ሰጪዎች ጋር መግባባትን መፍጠር ትልቅ ጠቀሜታ ይኖረዋል:: ጥያቄዎችን ያለ ምንም ማፈር ወይም መጨነቅ መመለስ የሚችሉበትን ሁኔታ መፍጠር አስፈላጊ ነው:: ለዚህም አንዱ መፍትሔ መረጃ ሰብሳቢና መልስ ሰጪ ብቻ ባሉበት ቃለ መጠይቅ ማድረግ ነው::

መልስ ሰጪዎች አንዳንድ ጥያቄዎች ለመመለስ ፈቃደኛ ላይሆኑ ይችላሉ:: በዚህን ወቅት ይህው ጥያቄ በዚያው አካባቢ ሆነ በሌላ አካባቢ ለሚኖሩ ሴቶች የሚቀርብ እንደሆነና መረጃው ሲሰበሰብ ሁሉም በአንድነት ስለሆነ የግል ስሞችን ሥም ይዞ እንደማይወጣ በዝርዝር በማስረዳት እንዲተባበሩ ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል:: በእንቢተኝነታቸው ከጸኑ በጥያቄው አጠገብ "ፈቃደኛ አልሆኑም" የሚል ማስታወሻ በመጻፍ ምንም ዓይነት ሁኔታ ሳይፈጠር በመቀጠል የሚቀጥለውን ጥያቄ ማቅረብ ያስፈልጋል:: ቃለ መጠይቁ እንደተጠናቀቀ ብዙም ባያስጨንቅ ያልተመለሱ ጥያቄዎች በድጋሚ በመጠየቅ ለመሙላት መሞከር:: መልስ ሰጪዎች መረጃውን እንዲሰጡ በማስገደድ ባይሆን ለጊዜው ያልተመለሱ ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት መሞከር የሚገባ መሆኑን እዚህ ላይ መገንዘብ ያስፈልጋል::

፭. የሚጠበቀን መልስ በቅድሚያ አለመገመት

መልስ ሰጪዎች ስለሚናገሩት ችሎታ ወይም ዕውቀት በቅድሚያ ለገምቱ ይሆናል ብሎ ማሰብ አያስፈልግም:: በገጠር የሚኖሩ ወይም ያልተማሩ ሰዎች ስለሰሚሉት ቀጥተኛ ወይም ስለዘዴዎች ምንም እንደማያውቁ አድርጎ መገመት የለበትም:: በመልስ ሰጪና በመረጃ ሰብሳቢ መካከል ልዩነት መፍጠር ቃለ መጠይቁ ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድር ይችላል:: መልስ ሰጪ ለረጃ ሰብሳቢ ከሱ የተለዩ ለአርጋ ማሰብ መቀበትን ወይም ግርግርን ሊያስከትል ይችላል:: ስለዚህ በትሁት መንገድ መልስ ሰጪን ሊያስናንትና በግልጽ መናገር በሚችልበት ሁኔታ ቃለ መጠይቁን ማካሄድ ያስፈልጋል::

፮. ቃለ መጠይቁ በሚደረግበት ወቅት አለማቻኮል

ጥያቄው ለመልስ ሰጪና ግልጽ እንዲሆን ረጋ ብሎ ማንበብ ያስፈልጋል:: ጥያቄውም ከቀረበ በኋላ አስቦ መመለስ የሚችልበት ጊዜ እንዲኖረው ፋታ መስጠት ያስፈልጋል:: መልስ ሰጪዎችን ማቻኮል "አላውቅም" በማለት ወይም ተገቢ ያልሆነ መልስ እንዲሰጡ ይገፋፋቸዋል:: መልስ ሰጪዎች ቃለ መጠይቁን በቀጥተኛ ለመቀበል የማይችሉበት ሁኔታ ካጋጠመ "የሚያስቸግር ነገር የለም፤ የሚፈልጉት ሀሳብ በደንብ ጠቃሚ ስለሆነ ረጋ ብለው አስበው ለመመለስ ይሞክሩ" በማለት ለማረጋጋት መሞከር ያስፈልጋል::

III የመረጃ አሰባሰብ ተግባር ቅደም ተከተል

የልደትና የቤተሰብ ነክ ጥናት መረጃ አሰባሰብ በዉጤቱ ኸርሃ መሠረት ቅደም ተከተሉን ጠብቆ ይከናወናል:: ጥናቱ የተሻለ ዉጤት እንዲኖረዉ የመረጃ ሰብሳቢዉ ቡድን አባላት የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር ቅደም ተከተል በትክክል መረዳትና በሥራ ላይ ማዋል አለባቸዉ:: በየደረጃዉ መከናወን ያለበት ተግባርና በመረጃ አሰባሰብ ሥራ ላይ ሊያጋጥሙ ይችላሉ ተብለዉ የሚታሰቡ ችግሮች በዚህ ክፍል በዝርዝር ቀርቧል:: ይህንንም በሚገባ አጥንቶ መረዳት በሥራ ወቅት የሚያጋጥሙ ችግሮችን በቀላሉ ለመፍታት ያስችላል::

ሀ. ለመረጃ ሰብሰባ ተግባር የሚደረጉ ቅድመ ዝግጅቶች

1. ለጥናቱ የተመረጡ ቤተሰቦችን ዝርዝር መቀበል

የመረጃ ስብሰባ ተግባር ከመጀመሩ በፊት ተቆጣጣሪዉ ለመረጃ ሰብሳቢዎች አስፈላጊዉ ገለጻ ያደርጋል:: ለጥናቱ የተመረጡ ቤተሰቦችን ኃላፊ ስምና ቤተሰቡ የሚገኝበትን አድራሻ የያዘ ዝርዝር ለመረጃ ሰብሳቢዎች ይሰጣል:: የተሰጠዉንም የቤተሰብ ዝርዝር በጥንቃቄ ተመራምሮ ችግር ካለዉ ወዲያዉኑ ተቆጣጣሪዉን በመጠየቅ ችግሩ እንዲፈታ ማድረግ ያስፈልጋል:: በተመደቡበት ቤተሰብ የሚገኝበትን ቦታ ለመለየት የሚያስችሉ ይከመን የቀ/ከ/ገ ማኅበራት ወዘተ/ መሟላታቸዉን መረጋገጥ ይኖርባቸዋል:

2. ለድጋሚ ጉብኝት ዝግጅት ማድረግ

መረጃ ሰብሳቢዎች በመጀመሪያዉ ጉብኝት ወቅት መረጃዉን ለሰጡት ቤተሰቦች ለቀጣይ እመጣ የሚመለሱበትን ጊዜ በመጠየቅ ቀጠሮ መያዝ ያስፈልጋል:: ወደ መስክ ሥራ ከመሠማራት በፊት ለሁለተኛ የድጋሚ ጉብኝት ለማድረግ ከመረጃ ሰጪዎች ጋር የተያዘ ቀጠሮ እንዳለ የሚጠቁመዉን ቅፁን ገጽ ማየት ያስፈልጋል:: የመጀመሪያዉ ጉብኝት ወቅት በቤት ሳይገኙ መረጃ ሰጪዎች ድጋሚ ጉብኝት የመጀመሪያዉ ጉብኝት ከተደረገበት ሰዓት ለየት ባለ ጊዜ ማለትም የመጀመሪያዉ ጉብኝት ጠዋት ተደርጎ ከሆነ ሁለተኛዉ ጉብኝት ከሰዓት በኋላ መደረግ ይኖርበታል:: ይህም መረጃ ሰጪዎችን ለማግኘት የሚኖረዉን ዕድል ከፍ ያደርገዋል::

5. ለመስክ ሥራ አስፈላጊ የሆኑ ዶኩሜንቶችና ዕቃዎች መረከብ

የመረጃ ሰብሳቢ ሥራ ከመጀመሩ በፊት ለመረጃ ሰብሳቢው የሚያስፈልጉትን ዶኩሜንቶችና ዕቃዎች መረከብ ያስፈልጋል:: ለመረጃ ሰብሳቢው ሥራ የሚያስፈልጉ ዶኩሜንቶችና ዕቃዎች ዝርዝር:-

- ለጥናት የተመረጡ ቤተሰቦች ዝርዝር።
- የቤተሰብ መጠይቅ።
- የቤቶች መጠይቅ።
- የቤቶች መጠይቅ ማጠቃለያ ቅጽ።
- የመረጃ ሰብሳቢ መመሪያ።
- የመረጃ ሰብሳቢ ዕለታዊ የሥራ ክንውን መግለጫ ቅጽ።
- የጥናት ክልል የሚያሳይ ካርታ ከነመግለጫው።
- የመረጃ ሰብሳቢ ቦርሳ።
- እርሳስ ላጲስ ... ወዘተ።
- የመታወቂያ ባጅ።
- ሌሎች የግል መገልገያ ዕቃዎች መረጃ ሰብሳቢው እንደ ተመደበበት አካባቢ ሁኔታ የሚሆኑ።

ለ. <u>ለጥናቱ የተመረጡ ቤተሰቦች የሚኖሩበትን ቤት ለይቶ ማወቅ</u>

1. <u>ለስደትና ቤተሰብ ጥናት የተመረጡ ቤተሰቦች የሚኖሩበትን ቤት ለይቶ ማወቅ</u>

ለስደትና ቤተሰብ ጥናት የተመረጡ ቤተሰቦች ብዛት በገጠር ለጥናቱ ከተመረጠ አንዱ ገበሬ ማህበር ከፊል 30 ቤተሰቦች ሲሆን በከተማ ደግሞ ለጥናቱ ከተመረጠ አንዱ ቀበሌ ከፊል 25 ቤተሰቦች ነው:: በቀበሌ/በገበሬ ማህበሩ የመረጃ ለሰባሰብ ተግባር የሚካሄደው በአንዱ የመረጃ ሰብሳቢ ሙሉን ይሆናል:: ተቆጣጣሪው ለነዚህ በቀበሌ/ገበሬ ማህበሩ የተመረጡ ቤተሰቦች ጋራ ሥም ዝርዝርና አድራሻቸውን በሙሉት ሳሉ ለራት መረጃ ሰብሳቢዎች በማከፋፈል ይሰጣል:: የአመዳደቡም ሁኔታ በገጠር በአንዱ ገበሬ ማህበር ለሁለት መረጃ ሰብሳቢዎች ለእያንዳንዳቸው ሰባት ቤተሰቦች ለቀሩት ለሁለት መረጃ ሰብሳቢዎች ለእያንዳንዳቸው ስምንት ቤተሰቦች ይሆናል:: በከተማ በአንዱ ቀበሌ ለሶስት መረጃ ሰብሳቢዎች ለእያንዳንዳቸው ስድስት ቤተሰቦች ለአንዱ መረጃ ሰብሳቢ ሰባት ቤተሰቦች ይደርሷቸዋል ማለት ነው:: እያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ የተገኙትን ቤተሰቦች በቢሮታቸው በመግለጫው በመረዳት የሚኖሩበትን ቤት ለይቶ ማወቅ አለበት:: ቤተሰቦቹ የሚኖሩበትን ለመለየት ብዙም ችግር እንደማያጋጥም ይገመታል:: ሆኖም ችግር ካጋጠመ ተቆጣጣሪ ጋር ማማከር ያስፈልጋል::

2. <u>ለጥናቱ የተመረጡ ቤተሰቦች የሚኖሩበትን ቤት ለይቶ ለማወቅ የሚያጋጥሙ ችግሮች</u>

ቤተሰቦች ከቦታ ቦታ ስለሚዘዋወሩና የቤተሰቦችም ዝርዝር ሲዘጋጅ አንዳንድ ስህተቶች ሊፈጠሩ ስለሚችሉ ለጥናቱ የተመረጡ ቤተሰቦችን ለማግኘት ችግር ያጋጥም ይሆናል:: አንዳንድ ሊያጋጥሙ የሚችሉ ችግሮችና መፍትሔ ከዚህ ቀጥሎ ተመልክቷል::

2.1 <u>የተመረጡ ቤተሰቦች ቤቱን ለቀው ወደ ሌላ ቦታ በመዛወራቸው ባዶ ቤት ሊገኝ ይችላል</u>

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ቤቱን ለቆ ወደ በቤቱ ሌላ ቤተሰብ ያለ ገባበት ከሆነ በመረጃው ሰብሳቢ ዕለታዊ የሥራ ክንውን መመዝገቢያ ቅጽ ላይ

በዓምድ -7 ቤተሰቡ የለቀቀ መሆኑን በመጻፍ በካርዱ ክፍል 12 ኮድ 6 ይሞላል:: እንዲሁም በቤተሰብ መጠይቅ ሽፋን ገጽ ላይ 'ውጤት' በሚለው ተከፍሎ ቤተሰቡ ቤቱን የለቀቀ መሆኑን መግለጽ ይኖርበታል::

2.2 <u>የተመረጠው ቤተሰብ ቤቱን ለቆ ሄዶ መረጃ በሚሰበሰብበት ወቅት ሌላ ቤተሰብ በቤቱ ውስጥ ሊገኝ ይችላል</u>

ይህ ሁኔታ ሲያጋጥም በቤቱ ውስጥ ለተገኘው ቤተሰብ በተመረጠው እትክ መጠይቁ ይሞላለታል:: ሁኔታውን በዕለታዊ የሥራ ክንውን መመዝገቢያ ቅጽ መግለጽ ያስፈልጋል::

2.3 <u>የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ሥፍራ የሚኖርበት ቤት አዲሱ አገር የሚሉ ሄዶ ሲያጋጥም ይችላል</u>

ለአብነት የተመረጠው ቤት ቁጥር 003 ውስጥ የተመዘገበው የቤተሰብ ኃላፊ ሥራ አቶ በቀለ ቢሆን መረጃውን ለመሰብሰብ ሲሄዱ በቤቱ ውስጥ የሚኖረው የአቶ ተሰማ ቤተሰብ ሆኖ ቢገኝ ለአቶ ተሰማ ቤተሰብ መጠይቁ ይሞላል:: ይህም በተመረጠው ቤት ውስጥ የተገኘው ቤተሰብ መጠይቁ ይሞላለታል ማለት ነው::

2.4 <u>በተመረጠው ቤት ውስጥ በተመዘገበ ወቅት የሚኖረው አንድ ቤተሰብ ሆኖ መረጃው በሚሰበሰብበት ወቅት ሁለት ቤተሰቦች የሚኖሩ ሲያጋጥም ይችላል</u>

ይህ ሁኔታ ሲያጋጥም በቤቱ ውስጥ ለሚኖሩት ለሁለቱ ቤተሰቦች መጠይቁ ይሞላል:: በዕለታዊ የሥራ ክንውን መመዝገቢያ ቅጽ ላይ የአንደኛውን ቤተሰብ ኃላፊ ሥም በመመዝገብ በአስተያየት መስጫው ዓምድ በተመረጠው ቤተሰቦች ዝርዝር ላይ ከዚህ በፊት ያልነበረ አዲስ ቤተሰብ መሆኑ መግለጽ ይኖርበታል:: ተቆጣጣሪውም ለዚህ ቤተሰብ በመጠይቁ በዕለታዊ የሥራ ክንውን መመዝገቢያ ቅጽ ላይ የሚሞላ የቤተሰብ ተራ ቁጥር ይሰጣል:: ለመረጃ ሰብሳቢው የተሰጠው የቤተሰብ ዝርዝር የሚያሳየው በቤቱ ውስጥ ሁለት ቤተሰብ እንደሚኖርና በዚህ ግን ለጥናቱ የተመረጠው አንደኛው ቤተሰብ ብቻ ሆኖ ባለ ሌላ በቤቱ ውስጥ የሚኖር ሶስተኛ ቤተሰብ ሲያጋጥም ይችላል:: በዚህን ወቅት ለተመረጠው ቤተሰብ ብቻ መጠይቁ ይሞላል::

2.5 የቤተሰብ ኃላፊ መቀየር ሊያጋጥም ይችላል

የቤተሰብ ምዝገባ ከተካሄደ በኋላ የቤተሰብ ኃላፊ መኖሪያ ሊቀይር ወይም ሞቶ ሊሆን ይችላል:: ይህ ሁኔታ ካጋጠመ በቤቱ ለሚኖረው ቤተሰብ መጠይቆች ይሞላሉ::

2.6 ቤቱ ተዘግቶ ምንም ሰው ካልተገኘና ጎረቤቶች ቤተሰቡ ዘመድ ጥየቃ ወይም ለሥራ ለረጅም ጊዜያት የሄዱ መሆናቸውን ከታወቀ

ቤተሰቡ የሌለ መሆኑን በመግለጽ በዕለታዊ የሥራ ክንውን መመዝገቢያ ቀጽ በመጠይቁ ላይ መሙላት ያስፈልጋል::

2.7 ቤቱ ዝግ ከሆነና ጎረቤቶች ቤተሰቡ ወደ ሌላ ቦታ ለቋሚ የሄዱ መሆናቸውን ከገለጹ

ቤቱ ባዶ መሆኑን በቀጽና በመጠይቁ ላይ መሙላት ያስፈልጋል::

2.8 የተመረጠው ቤት ድርጅት ሆኖ ከተገኘና ማንም ሰው የማይኖርበት መሆኑ ከተረጋገጠ

ቤቱ ማንም የማይኖርበት ወይም ድርጅት መሆኑን መመዝገብ ያስፈልጋል::

2.9 የተመረጠው ቤት ተቃጥሎ ወይም ፈርሶ በቀበሌው ወይም በገበሬው ማህበር ክልል ካልተገኘ

ሁኔታው በመጠይቁ በቀጽ ላይ መግለጽ ያስፈልጋል::

ከላይ የተዘረዘሩት ችግሮች በሚያጋጥሙበት ወቅት ለተቆጣጣሪው ሪፖርት ማቅረብ ያስፈልጋል:: በተለይ በ "2.1"ና በ"2.6 - 2.9" በተመለከቱት ምክንያቶች ለዋናው የተመረጠው ቤተሰብ ባይገኝ በምትኩ ሌላ ቤተሰብ መርጦ እንዲ በት ለተቆጣጣሪው ሁኔታውን ማሳወቅ ይገባል::

3. <u>የሴቶች መጠይቅ የሚሞላባቸውን ቤቶች መለየት</u>

የሴቶች መጠይቅ የሚሞላው ዕድሜአቸው ከ 15 – 49 ለሆኑትና መደበኛ የቤተሰብ አባላት ነው:: ይህም በትዳር ላይ የሚገኙትንና አግብተው የሚጸዉቁትንም ሴቶች ያጠቃልላል:: ከቤተሰቡ ለሚገኙ እንግዶች ይህ መጠይቅ አይሞላባቸውም:: መደበኛ የቤተሰብ አባል ከሆኑት መካከል በተለያዩ ምክንያቶች /ለቅሶ፣ ሠርግ ወዘተ./ በቤታቸው ለማይገኙ አባላትም ጭምር መጠይቁ መሞላት ይኖርበታል:: ነገር ግን እነዚህን ሴቶች ማግኘት ካልተቻለ፣ ሊገኙ ያልተቻለበትን ምክንያት ተገልጾ መጠይቁ ባይሞላ ይታለፋል::

ቃለ መጠይቁ ከመከናወኑ በፊት መጠይቁ ለሚሞላባቸው ሴቶች በቤቶች መጠይቅ ቅፁን ላይ በተገቢው ቦታ የአካባቢ መለያ መሞላት ይኖርበታል:: ቃለ መጠይቁን በሆነ ምክንያት ማጠናቀቅ ካልተቻለ በመጠይቁ ቅፁን ላይ "ውጤት" በሚለው ትክክለኛ ምክንያቱ ይጻፋል:: በድጋሚ ጉብኝት ለማድረግ ቀጠሮ መያዝ ያስፈልጋል::

የሴቶች መጠይቅ የሚሞላባቸውን ሴቶች ለመለየትና እንዲሁም መጠይቁን ለመሙላት ሊያጋጥሙ ከሚችሉ ችግሮች ጥቂቶቹ:-

- የሴቶች መጠይቅ የሚሞላባቸው ማለትም ዕድሜያቸው ከ15 – 49 የሆኑ የሌለበት ቤተሰብ ሊያጋጥም ይችላል:: ለዚህ ቤተሰብ የቤተሰቡ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጸባዮች መጠይቅ ይሞላና የሴቶች መጠይቅ አይሞላለትም ማለት ነው::

— መጠይቅ የሚሞላባቸው ቤቶች ቤት ያለመገኘት ሁኔታ ሊያጋጥም ይችላል።
በመጠይቅ ሽፋን ላይ ቤት ያልተገኙ መሆና ነው የሚገኙበትን ጊዜ መሙ-
ላትና በተቻለ የሚገኙበት ጊዜ ጉብኝቶችን መጠየቅ ያስፈልጋል።
ቤተሰብ በዚህ እስከሚገኙ ድረስ ቢያንስ ለሶስት ጊዜ ያህል ፣ለያን
ዳንዱን ጉብኝት በተለያየ ጊዜ በማድረግ/ ተደጋጋሚ ጉብኝት
ማድረግ ያስፈልጋል። በሶስተኛው ጉብኝት በአንዱ ቀን ሙሉ ሰ-
ርቶ በዚያ በኋላ ግለሰቧን ለማግኘት ጥረት አለማድረግ ተቀባይነት
አይኖረውም።

— መረጃ ሰጭዎች ቃለ መጠይቅ ለማድረግ ፈቃደኛ ያለመሆን ሁኔታ
ሊያጋጥም ይችላል። ግለሰቧ ለቃለ መጠይቅ ፈቃደኛ ለመሆን መረጃ
ሰብሳቢና በመጀመሪያ የምታደርገው የስ ቀረቤታ ሁኔታ ወሳኝነት አለው።
በለዚህ መረጃ ሰብሳቢዋ እራሷን በትሕትና በማስተዋወቅ የጥናቱን
ዓላማ ማብራራትና ቃለ መጠይቅ የሚፈጀው ጊዜ አጭር መሆኑን በመን-
ገር እንዲተባበሩ ጥረት ማድረግ ተገቢ ነው። አስፈላጊ ከሆነ
መረጃው በምስጢር እንደሚጠበቅ መግለጽ አለበት። ይህ ሁሉ ጥረት
ከተደረገም በኋላ ግለሰቧ የመተባበር ፍላጎት ከሌላት ፣ ግን ሰዓት
በዚያ ወቅት ሥራ ሊኖራት በለሚችል ሌላ የሚመቻትን ጊዜ ወደፊት ቀጠሮ
መያዝ ያስፈልጋል። ከዚህም በኋላ ግለሰቧ ፈቃደኛ ካልሆነች
በመጠይቅ ሽፋን በተሰጠው ቦታ ሁኔታውን መመዝገብና ለተቆጣጣሪው
ሪፖርት ማድረግ ያስፈልጋል።

— ቃለ መጠይቁን በመጀመሪያ ጉብኝት በአንዳንድ ምክንያቶች ሊቋ-
ቋቁ ይችላል። ግለሰቧ በቃለ መጠይቅ ጊዜ ትኩረቷ ልት-
ትችላለች፤ ወይም መረጃውን በሙሉ ሳትሰጥ ለመሄድ ትገደድ
ይሆናል። በተቻለ መጠን አጭር ቀጠሮ በመያዝ የቀረውን መረጃ
መሙላት ያስፈልጋል። በመጠይቅ ሽፋን ገጽ ላይ ለተሰጠው ቦታ
መጠይቁ በከፊል የተጠናቀቀ መሆኑን መግለጽ ይኖርበታል። ለሚቀጥለው
ጉብኝት የተወሰነውን ቀን መመዝገብና ለተቆጣጣሪ ሁኔታውን ሪፖርት
ማድረግ ያስፈልጋል።

ግለሰቧን ለማግኘትና ዓለትም ቃለ መጠይቅ ለማድረግ የተደረገው ሙከራ መዘረዝር ሙሉ በመረጃ ሰብሳቢና ዕለታዊ የሥራ ክንውን ሪፖርት በዓምድ –10 ላይ ይመዘገባል:: ይህም መረጃ በሌሎትና ቤተሰብ ዋናት ቀን ያሉ ግለሰቦች መጠይቅ እንደ ተምሳሳቸው ለመገምገም ይረዳል:: ስለዚህ ይህ ቅጽ ቅጠሩ እንዳበቃ ወደ ዋናው መሥሪያ ቤት ይመለሳል::

ሠ. የተሞሉ መጠይቆችን መመርመር

ቃለ መጠይቅ እንደተጠናቀቀ ወዲያውኑ መረጃውን በትክክል መሟላቱን መመርመር የመረጃ ሰብሳቢ ኃላፊነት ነው:: ለዚያው የተሰበሰበትንና ባተ ሁሉ መጠየቅ ያለባቸው ጥያቄዎች በሙሉ መጠየቃቸውን፣ መልሶቹ ግልጽና የሚነበቡ መሆናቸውንና መልሶች እርስ በርስ የማይቃረኑ መሆናቸውን በሚገባ ማረጋገጥ ያስፈልጋል::

ግለሰቧን የማይመለከቱ ጥያቄዎች በመመሪያው መሠረት መዘለላቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል:: በመረጃ ሰብሳቢና መታረም የማይችሉ ስህተቶች ቢያጋጥሙ ግለሰቧን ይቅርታ በመጠየቅ ስህተቱ መታረም አለበት::

መጠይቆችን መገልበጥ አያስፈልግም:: መረጃውን ወደ ሌላ መጠይቅ መገልበጥ ስህተቶችን ሊፈጥር ይችላል:: ስለዚህ የመጠይቁን ንጽሕና ለመጠበቅ ሲባል መረጃዎችን በሌላ ወረቀት ላይ ጽፎ ወደ መጠይቅ መገልበጥ ስህተት መፍጠር ስለሚሆን ወዲያውኑ የተሰጠውን መረጃ በመጠይቁ ላይ መሙላት አለበት:: መረጃውን ለመሙላት ስሌት ማድረግ ካስፈለገ በሌላ ወረቀት ላይ ማድረግ ይቻላል:: ለየት ያለ መልስ ቢኖር አስተያየት መጻፍ ካስፈለገ በጥያቄው አጠገብ ወይም አስተያየት መስጫ ቦታ ባለ በአስተያየት መስጫው ቦታ መጻፍ ይገባል:: እነዚህ አስተያየቶች ለተቆጣጣሪው ወይም ለመስክ ሊቪተሩ መጠይቁን በሚያርሙበት ወቅት ሊረዳቸው ይችላል::

ሠ. ደብዳቤዎችና ዕቃዎችን ማስረከብ

የመረጃ አሰባሰቡ ሥራ እንደተጠናቀቀ ለሰፈሰገ የሆኑ ደብዳቤዎችን ለተቋማቸው ማስረከብ ያስፈልጋል። ይኸውም የመረጃ ሰብሳቢ ለቦታው ቀበሌ/ገበሬ ማኅበር ሊቀመንበር የሚያስረክበው የመረጃ አሰባሰብ ሥራ እንደተፈጸመ ቤቱ ለሱ እንዲረከቡ ቢተባበሩ በሙሉ መረጃ ውስጥ በቦታ የቤተሰብ መጠይቆችና የቤ ቶች ዝርዝር ቅጽ እንዲሁም የቤቶች ዝርዝር ቅጽ የመረጃ ሰብሳቢ ተቆጣጣሪ የሥራ ክንውን ሪፖርት መመዝገቢያ ቅጽ በቅጽ በተራ ሁኔታ ወጪ ቀሪን ካረጋገጡ በኋላ ለተቋማቸው ማስረከብ አለባቸው።

IV የመጠይቅ አሞላል አጠቃላይ መመሪያ

በልደትና ቤተሰብ ጥናት በተዘጋጁት መጠይቆች የሚሰበሰበውን መረጃ በተቀላጠፈ ሁኔታ ለማከናወን ጠያቂዎች እንዴት መጠየቅ እንዳለባቸው፣ ጥያቄው ምን አይነት መረጃ ለማግኘት እንደታሰበና በቃለ መጠይቅ ወቅት የሚነሱ ችግሮችን በምን አይነት ሁኔታ መፍታት እንደሚቻል ጠንቅቆ ማወቅ ያስፈልጋል ። እንዲሁም የመጠይቁን አሞላልና በመጠይቆቹ ውስጥ ያሉትን ለየት ያሉ ትእዛዞችን በሚገባ መረዳት ያስፈልጋል ። ለዚህም መመሪያዎችን ከሥልጠና በፊት ማንበብ እንዲሁም በሥልጠና ወቅት ንቁ ተሳትፎ ማድረግ ይረዳል ።

ሀ. ጥያቄዎች አቀራረብ

ጥያቄዎች የሚቀርቡት በመጠይቁ ላይ ባለው መሠረት ቃል በቃል በማንበብ ይሆናል ። መልስ ሰጪዋ ለተሰማ ወይም ሊገባት በሚችል መንገድ ረጋ ብሎ ማንበብ ያስፈልጋል ። አንዳንዴም መልስ ሰጪዋ ጥያቄውን በሚገባ እንድትረዳ በድጋሚ ማንበብ አስፈላጊ ይሆናል ። ጥያቄውን መድገም በሚያስፈልግበት ወቅት ምንም ሳይቀየር መጠይቁ ላይ እንዳለ መጠየቅ ይኖርበታል ።

ጥያቄው በድጋሚም ቀርቦ መልስ ሰጪዋ ግልፅ ካልሆነላት ሊገባት በሚችል አኳኋን አቀራረቡን በመለወጥ ማቅረብ ይቻላል ። ሆኖም የጥያቄው አቀራረብ ሲቀየር የመጀመሪያው ሀሳብ እንዳይቀየር ብርቱ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ።

የተሟላ መልስ ለማግኘት ተጨማሪ ጥያቄዎችን መጠየቅ አስፈላጊ የሚሆንበት ጊዜ ይኖራል ። ይህ አጋጣሚ በሚፈጠርበት ወቅት አጠያየቁ ምን አይነት መልስ እንደሚመልሱ የሚጠቁም እንዳይሆን መጠንቀቅ ያስፈልጋል ። ይህም አይነት አጠያየቅ ችሎታን የሚጠይቅ ከመሆኑም በላይ ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት ከፍተኛ ጥንቃቄ ከሚፈልጉ ሁኔታዎች አንዱ ነው ።

ለ. መልሶችን አመዘገብ

ለልደትና ቤተሰብ ጥናት የተዘጋጁት መጠይቆች በሙሉ መሞላት ያለባቸው በእርሳስ ነው ። በመጠይቁ ላይ ሁለት አይነት ጥያቄዎች አሉ ። እነርሱም /ሀ/ ኮድ የተሰጣቸው መልሶች ያሏቸው ጥያቄዎች፡ና /ለ/ ከመልስ ሰጪዎች የሚሰጡ መልሶች እንዳለ የሚሞሉላቸው ጥያቄዎች ናቸው ።

1. ኮድ የተሰጣቸው መልሶች ያሏቸው ጥያቄዎች፦ መልስ ለመመዝገብ፣ ለእነዚህ ዓይነት ጥያቄዎች ከእያንዳንዱ ጥያቄ ቀጥሎ ባለው ቦታ አማራጭ መልሶች ከነኮዳቸው ቀርበዋል ። መልስ ሰጪዎ ለሰጡቸው መልስ ተስማሚ የሆነውን ኮድ በመከበብና ኮዱን በተሰጠው ሣጥን ውስጥ በመጻፍ መረጃውን ይመዘግባሉ ።

<u>ምሳሌ</u>

ተራ ቁጥር	ጥ ያ ቄ
301	አግብተው ያውቃሉ ወይንም ከወንድ ጋር ኖረው ያውቃሉ? ① አዎን /1/ 2. የለም / / /ወደ 325 ይለፉ/

ስለዚህ ለጥያቄ "301" መልሱ አዎን በለሆነ አዎን ለሚለው መልስ ኮድ "1" በመሆኑ በተሰጠው ባዶ ሣጥን ውስጥ "1" የሚል ኮድ ገብቷል ።

አንዳንዱ ጥያቄዎች "ሌላ" የሚል አማራጭ መልስ ያላቸው ናቸው ። የተሰጠው መልስ በተዘረዘሩት መልሶች ውጪ ከሆነ "ሌላ" ለሚለው የተሰጠውን መልስ ባለው ክፍት ቦታ በመመዝገብ "ሌላ" ለሚለው የተሰጠውን ኮድ በሳጥኑ ውስጥ ማስገባት ነው ።

<u>ምሳሌ</u>

ተራ ቁጥር	ጥ ያ ቄ
127	የቤቱ ወለል አብዛኛው የተሠራው ከምንድን ነው? 1. ከአፈር / / 2. ከሲሚንቶ / / 3. ከድንጋይ/ሸክላ/ / / 4. ከፕላስቲክ ንጣፍ / / 5. ከእንጨት / / ⑥ ከሌላ /ይገለጽ/ <u>ባጠራ</u> /6/

2. ከመልስ ሰጪዎች የሚሰጡ መልሶች እንዳለ የሚሞላላቸው ጥያቄዎች መልስ ለመዝገብ ::

የመልሶች ዝርዝር ያልተሰጣቸው ጥያቄዎች በመጠይቁ ውስጥ ይገኛሉ :: ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጪዎች የሚሰጡት መልስ እንዳለ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል :: የጥያቄዎቹ መልሶች በአብዛኛው እንደ ዕድሜ ዓመተ ምህረት /ዕድሜ፣ የወለዷቸው ልጆች ብዛት፣ የተወለዱበት ዓመተ ምህረት፣ ወዘተ../ ነው ::

<u>ምሳሌ</u>

ተራ ቁጥር	ጥ ያ ቄ
403	ከርሶ ጋር የሚኖሩ ስንት ወንዶች ልጆች አለዎት? አብረዎቸው የሚኖሩ ወንዶች <u>0</u> <u>3</u> .

መልስ ሰጪዋ የሰጠችው መረጃ በራሷ ቃላቶች እንዳለ የሚሞላበት ወቅትም ይኖራል :: መረጃው በተቻለ መጠን በተሰጠው መሠረት ሳይቀየር መመዝገብ ይኖርበታል:: በተሰጠው ቦታ ማነስ ምክንያት መረጃውን አሳጥሮ መጻፍ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ በተቻለ መጠን ሀሳቡ እንዳይቀየር መጠንቀቅ ያስፈልጋል :: መልሱን የበለጠ ለማብራራት ካስፈለገ በገፁ ግርጌ ማስታወሻ በመጻፍ መልሱን ማብራራት ተገቢ ነው ::

<u>ምሳሌ</u>

ተራ ቁጥር	ጥ ያ ቄ
219	አብዛኛውን ጊዜ ምን አይነት ሥራ በመሥራት ላይ ነው የተሠማሩት? <u>የፀሐፊነት ሥራ</u> ኮድ __ __

ጠ. <u>ስህ</u>ተትን ማረም

በመጠይቁ ላይ መረጃዎች ሲመዘገቡ ጽሑፉ የሚነበብ መሆን አለበት:: መልሶቻቸው ኮድ የተደረጉ የጥያቄዎች መልሶች ሲሞሉ የተሳሳተ ኮድ እንዳይሞላ መጠንቀቅ ያስፈልጋል :: የተሰጡ መልሶች እንዳለ መመዝገብ በሚኖርበትም ወቅት ጽሑፉ የሚታይና የሚነበብ መሆን አለበት :: መረጃው ሲመዘገብ ስህተት ከተፈጠረ ወይም መልስ ሰጪዎች መረጃውን ከቀየሩ በስህተት የተሞላውን መረጃ በመሠረዝ ትክክለኛው መረጃ መመዝገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል :: የተሳሳተውን መረጃ በላፒስ ማጥፋት አያስፈልግም፣ መሠረዙ ብቻ በቂ ነው:: ለአንድ ጥያቄ ሁለት ኮድ መሙላት ስህተት ነው :: መረጃው ኮድ በሚደረግበት ወቅት የትኛው ኮድ ትክክል እንደሆነ ማወቅ ስለማይቻል በስህተት የተሞላውን ኮድ መሠረዝ ያስፈልጋል ::

ምሳሌ

ተራ ቁጥር	ጥ ያ ቄ
216	ሬዲዮ አዳምጠው ያውቃሉን ? 1. አዎን ② የለም /2/ /ወደ 218 ይታለፉ/

መ. ትእዛዞችን መከተል

"ወደ_____ ይታለፉ" ወይም "_____ጥያቄ ይጠየቅ" የሚሉ ትእዛዞች

መልስ ሰጪዎን የማይመለከቱት ጥያቄ ላለመጠየቅ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ::. ለምሳሌ ነፍሰ ጡር ያልሆነችን ሴት የስንት ወር ነፍሰ ጡር እንደሆነች መጠየቅ አግባብ አይደለም ::እንዲያውም እንዲህ አይነቱ ሁኔታ መልስ ሰጪዎችን ሊያስቀይም ወይም ሊያስቆጣ ይችላል :: ቀጥሎ ያለው ጥያቄ መጠየቅ ከሌለበት ለጥያቄዎች ከቀረቡ መልሶች አጠገብ ወደ ሌላ ጥያቄ መተላለፍ እንደሚገባ የሚገልፅ ትእዛዞች ተሰጥተዋል :: ስለዚህ መጠየቅ የሌለባቸው ጥያቄዎች እንዳይቀርቡ እነዚህን ትእዛዞች በሚገባ መከተል ያስፈልጋል ::

ምሳሌ

ተራ ቁጥር	ጥ ያ ቄ
423	በአሁኑ ወቅት ነፍሰ ጡር ነሽን? 1. አዎን / / ② የለም /2/ 3. እርግጠኛ አይደለሁም / / /ወደ 428 ይታለፉ/

ለተሰጠው ጥያቄ የተሞላው ኮድ "2" ነው ማለትም ግለሰቧ ነፍሰ ጡር አይደለችም :: ስለዚህ ጥያቄ 424–427 የሚጠየቁት ነፍሰ ጡር ለሆኑ ብቻ ስለሆነ ነፍሰ ጡር ላልሆኑ ሴቶች ጥያቄዎቹ ይታለፋሉ ማለት ነው ::

ሠ. የተሞሉ መጠይቆችን መመርመር

ቃለ መጠይቁ እንደተጠናቀቀ መረጃ ሰብሳቢዋ እያንዳንዱን ጥያቄ በማየት መጠይቁ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ ይኖርባታል :: መጠየቅ ያለባቸው ጥያቄዎች ስለመዘለላቸውና 'ወደ________ ይታለፉ' የሚሉ ትእዛዞችን በሚገባ መከተሏን መመርመር አለባት ::

ግልፅ ያልሆኑ መልሶች ወይም የማይ ነበቡ ጽሑፎችን ማስተካከል ያስፈልጋል ። መልስ በጪቀን በድጋሚ ማግኘት ቀላል ስለማይሆን ወደ ሌላ ቤተሰብ ከመሄድ በፊት አዛው ለ ያሉ መጠይቅን በጥንቃቄ በተሰጡት መልሶች በመመርመር አስፈላጊውን ማድረግ የተሻለ ይሆናል ።

መረጃው አቀባይ ላይ ግልፅ ያልሆነ ነገር ካለ ማስታወሻ ጥያቄው አጠገብ በመጻፍ ተቆጣጣሪውን ማማከር ያስፈልጋል ።

የቤተሰብ መጠይቅ

ሀ– የአካባቢ መለያ

2–6– ጥናቱ የሚካሄድበት አስተዳደር አካባቢ ወይንም ራስ ገዝና የአውራጃው ስም በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል ። ጥናቱ የሚካሄደው በከተማ ከሆነ የከተማው ስምና የቀበሌው ቁጥር ከከፍተኛው ጋር እንዲሁም የቆጠራ ቦታው ቁጥር ይመዘገባል ።

7– የቤተሰብ ተራ ቁጥር ከ01 ጀምሮ በተከታታይ በገበሬ ማሕበሩ ወይንም በቆጠራ ጣቢያው ለሚገኙ ምዝገባ ለሚካሄድላቸው ቤተሰቦች ሁሉ በምዝገባው ወቅት ይሰጣቸዋል ።

8– የመጠይቅ ቁጥር የሚሞላው በዋናው መሥሪያ ቤት ነው ።

9– የቤተሰቡ ኃላፊ ሙሉ ስም በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል ።

ለ– የቤተሰብ ዝርዝር ሁኔታ መመዝገቢያ ቅጽ

10. በአንድ ቅጽ ውስጥ ለመዘገቡ የሚችሉ የቤተሰብ አባላት ቁጥር እስከ አሥር ብቻ ሲሆን ተራ ቁጥራቸውም በቅጹ ላይ ተመዝግቦ ይገኛል ። ነገር ግን ከአሥር በላይ የሆኑ አባላት ለሚገኙበት ቤተሰብ ከአንድ ቅጽ የበለጠ ያስፈልጋል ። ለዚህ ዓይነቱ ቤተሰብ በተጨማሪነት ለምንጠቀምባቸው ቅጾች በዚህ ዓምድ /ዓምድ 10/ የተሰጠውን ተራ ቁጥር በመቀየር 11, 12, 13...ወዘተ ማድረግ አስፈላጊ ይሆናል ። በተጨማሪም ከአንድ የበለጠ ቅጽ በጥቅም ላይ መዋሉን ለማመልከት በመጀመሪያው ቅጽ ግርጌ በተሰጠው ሥፍራ የ"/" ምልክት መደረግ ይኖርበታል ።

11. የቤተሰቡን መደበኛ አባላትና የእንግዶችን ሙሉ ሥም በተሰጠው የአመዘጋገብ ቅደም ተከተል መሠረት ይመዘገባል ። አንድ ሰው የቤተሰቡ መደበኛ አባል ነው የሚባለው ቢያንስ ለስድስት ወር ያለማቋረጥ ከቤተሰቡ ጋር የኖረ እንደሆነ ነው ። ሆኖም ሌላ የመኖሪያ ሥፍራ የሌላቸውና በጥናቱም ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር የሚኖሩ አባላት ለምሳሌ ባል አግብታ ወደ ቤተሰቡ የመጣች ሴት፣ ለዘለቄታው ለመኖር ወደዚህ ቤተሰብ የመጡ ግለሰቦች ምንም እንኳ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደ ቤተሰቡ መደበኛ አባል ይቆጠራሉ ። የቤተሰቡ አባላት ሲመዘገቡ አንዳንድ አባላት ለምሳሌ ህጻናት፣ አሮጊቶችና ሽማግሌዎች... ከመመዝገብ ሊረሱ ስለሚችሉ እነዚህ አባላት እንዳይዘለሉ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ።

12. ዝምድናን በተመለከተ እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ከኃላፊው ጋር ያለው ዝምድና ተለይቶ ከመጠይቁ ግርጌ በተሰጠው የዝምድና ዓይነትና ኮድ ዝርዝር መሠረት ይመዘገባል ::

13. አንዳንድ የቤተሰብ አባላት በሥራ ወይም በሌላ ምክንያት አብዛ- ኛውን ጊዜ ከቤተሰባቸው ጋር ላይኖሩ ይችላሉ :: በመሆኑም በዚህ ዓምድ በጥናቱ ወቅት የሚገኙትን በፍራ አስመልክቶ ጥያቄው ይቀርብላቸዋል ::

14. እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል በትላንትናው ዕለት ከቤተሰቡ ጋር መኖራቸውና አለመኖራቸው ይጠየቃል ::

15. በዚህ ዓምድ የቤተሰቡ አባላት ፆታ ተጠይቆ እንደሁኔታው ጾታ ቸው ወንድ ወይም ሴት ተብሎ ይመዘገባል ::

16. የእያንዳንዱ አባል ዕድሜ ተጠይቆ ዕድሜአቸው በጨረሱት ሙሉ ዓመት ይመዘገባል :: ይኸም ማለት ከተወለዱ 32 ዓመት ከአሥር ወር ለሆናቸው የሚመላላቸው 32 ብቻ ነው :: አንዳንድ የቤተ ሰብ አባላት ዕድሜአቸውን በትክክል ለመናገር የማይችሉ ሊያጋጥሙ ይችላሉ :: በዚህን ወቅት የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም ዕድሜአ ቸውን ለመገመት ጥረት መደረግ ይኖርበታል :: ከነዚህም ዘዴዎች መሀከል፣

ሀ– ዕድሜአቸውን ከአንዳንድ ታሪካዊ ድርጊቶች ጋር አያ ይዘው መናገር የሚችሉ ከሆነ በመጠየቅ ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ የቀረበውን የታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር በመመልከት ዕድሜአቸውን መገመት፣

ለ– ከሌሎች ዕድሜአቸውን ከሚያውቁ የቤተሰቡ አባላት ወይንም የአካባቢው ሰዎች ጋር አያይዘው ዕድሜአ ቸውን መናገር ይችሉ እንደሆነ በመጠየቅ ዕድሜ አቸውን መገመት ያስፈልጋል ::

17. ዕድሜአቸው አሥር ዓመትና በላይ የሆናቸውን የቤተሰብ አባላት በጥናቱ ወቅት የጋብቻ ሁኔታቸው ተጠይቆ በተዘረዘረት የጋብቻ ዓይነትና ኮዶች መሠረት ይመዘገባል ::

18. በዚህ ዓምድ አማካይነት የሴቶች መጠይቁ የሚመላላቸው ሴቶች ምርጫ ይከሄዳል :: ለጥናቱ የሚመረጡት ዕድሜያቸው ከ15–49 የሆኑ ሴቶች ናቸው :: እነዚህ ሴቶች በዚህ በፊት አግብተው

የማያውቁ፣ በተፃር ላይ የሚገኙ፣ የተፈቱ፣ የተለያዩ ወይንም ባል የሞተባቸው ሊሆኑ ይችላሉ :: በአንድ ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ የሆኑ ሴቶች ከላይ የተጠቀሰውን መመዘኛ የሚያሟሉ ከሆኑ፣ ለሁሉም የሴቶች መጠይቅ ይቀርብላቸዋል :: የሴቶች መጠይቅ እንዲሞላላቸው ለተመረጡ ሴቶች በዚህ ዓምድ የ"✓" ምልክት ይደረግላቸዋል ::

19\. በዚህ ዓምድ አማካይነት የባሎች መጠይቅ ሊጠየቁላቸው የሚችሉ ወንዶች ተለይተው እንዲታወቁ ይደረጋል :: የሴቶች ዕድሜ ከ15–49 ዓመት በመሆኑ በዓምድ 18 አማካይነት ለጥናቱ የተመረጡ መሆናቸው ሲረጋገጥ፣ የነዚህ ሴቶች ባሎቻቸው እዚያው ቤተሰብ የሚገኙ ከሆኑ ባሎቻቸው የተመዘገቡበት የመስመር ቁጥር /በዓምድ 10 የተመዘገቡበትን ቀደም ተከተል የሚያሳይ ተራ ቁጥር/ በሴቶቹ መሥመር ላይ ይመዘገባል ::

የቤተሰቡ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጸባዮች መጠይቅ

ሀ– የአካባቢ መለያዎች

2–6. የአስተዳደር አካባቢ ወይንም ራስ ገዝ፣ የአውራጃ፣ የከተማ፣ የቀበሌ፣ የገበሬ ማሕበር እና የቁጠራ ጣቢያ መረጃዎች በአስፈላጊው ቦታ ይሞላሉ ::

7. የቤተሰቡ ተራ ቁጥር ከቤተሰብ ዝርዝር ሁኔታ መመዝገቢያ ቅጽ ይገኛል ::

8. የመጠይቅ ቁጥር የሚሰጠው በዋናው መሥሪያ ቤት ነው ::

9. የቤተሰቡ ኃላፊ ስም ከልደትና ቤተሰብ ጥናት መጠይቅ ላይ ይገኛል ::

ለ– የቤተሰቡ ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጸባይ ጥያቄዎች:–

101. የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ ከቤተሰብ ዝርዝር ሁኔታ መመዝገቢያ ቅጽ ይገኛል ::

102. የቤተሰቡ ኃላፊ ዕድሜ ከቤተሰብ ዝርዝር ሁኔታ መመዝገቢያ ቅጽ ላይ ይገኛል ::

103. የቤተሰቡ ኃላፊ ሃይማኖት ተጠይቆ በተዘረዘሩት ኮዶች መሠረት ይመዘገባል :: ሃይማኖታቸው ከክርስቲያን ወይም ከእስላም ሌላ ሲያጋጥም የሃይማኖቱ ዓይነት መመዝገብ ይኖርበታል ::

104. የቤተሰቡ ኃላፊ የመማር ሁኔታቸውን አስመልክቶ በማንኛውም የትምህርት አይነት አሁን በመማር ላይ ይገኙ እንደሆን ወይም

ከዚያ በፊት የተከታተሉ ወይም ተከታትለው አያውቁ እንደሆነ በመጠይቁ ኮድ ይመዘገባል :: የትምህርት ዓይነት ወይም የመማር ሁኔታ በመደበኛ ት/ቤት በማናቸውም የክፍል ደረጃ ወይም በሌሎች ትምህርት ሰጪ ድርጅቶች ወይም በቤት ውስጥ በማናቸውም ቋንቋ ሊሆን ይችላል ::

105. መደበኛ ትምህርት የሚባለው የትምህርት ፕሮግራም ወጥ ቶለት በየወቅቱ መመዘኛ ፈተና እየተሰጠ ፈተናውን በማለፍ ወደሚቀጥለው ከፍ ወደአለው የትምህርት ክፍል ወይም ትምህርት እየተዘዋወሩ ትምህርት የሚከታተሉበት ሥርዓት ያለው የትምህርት ፕሮግራም ነው ::

106. የጨረሱት ከፍተኛ ክፍል ተብሎ የሚመዘገበው የደረሱበት ከፍተኛ ክፍል ባይሆን ተምረው ያጠናቀቁ ከፍተኛ ክፍል ነው :: ለምሳሌ አራተኛ ክፍልን አጠናቀው አምስተኛ ክፍል ለጀመረ የጨረሱት ከፍተኛ ክፍል የሚባለው አራተኛ ክፍል ነው :: አሥራ ሁለተኛ ክፍል አጠናቀው መደበኛ በሆነ በዩኒቨርሲቲ ፕሮግራም ወይም ሌላ ከፍተኛ የትምህርት ተቋም ትምህርት ለተከታተሉ ያጠናቀቁ ዓመት ብዛትና የተማሩት የትምህርት ዓይነት ይመዘገባል :: ለምሳሌ 2ኛ ዓመት በማቲማቲክስ ያጠናቀቁ፣ 4ኛ ዓመት በምህንድስና BA ወይም BSc.. ወዘተ፣ ስድስተኛ ወይንም ከዚያ በታች ክፍል ብቻ ለጨረሱ ማንበብና መጻፍ መቻላቸውን በጥያቄ 107 ይጠየቃሉ :: ነገር ግን ሰባተኛ ክፍል የጨረሱ በቀላሉ ማንበብና መጻፍ እንደሚችሉ ስለሚታመን ወደ ጥያቄ 108 ይታለፋል ::

107. ደብዳቤም ሆነ ሌላ ጽሑፍ በማንኛውም ቋንቋ በዝግታም ቢሆን በትክክል ለማንበብም ሆነ መልስ ለመጻፍ የማይቸገሩ በቀላሉ ማንበብና መጻፍ እንደሚችሉ ይቆጠራል :: በሚያነቡት ወይም በሚጽፉበት ወቅት አንዳንድ ቃላትን የሚያሳስቱ ማንበብና መጻፍ እንደሚያስቸግራቸው ይቆጠራሉ :: ይህ ጥያቄ የሚቀርበው መደበኛ የሆነ ትምህርት ተከታተለው ነገር ግን እስከ ሰባተኛ ክፍል ድረስ ያላጠናቀቁ እና መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ለተከታተሉ ነው :: መደበኛ የሆነ ትምህርት ተከታትለው ሰባተኛ ክፍል ያጠናቀቁ ማንበብና መጻፍ በቀላሉ እንደሚችሉ ስለሚታመን ይህ ጥያቄ አይቀርብላቸውም ::

108. ይህ ጥያቄ የሚመለከተው ከቤተሰቡ አባላት መካከል የትምህርት ደረጃቸው ከሁሉም የቤተሰብ አባላት ለሚበልጠው አባል ነው :: እኚህ አባል የተከታተሉት ወይም በመከታተል ላይ የሚገኙት የትምህርት ዓይነት ተለይቶ ኮድ ይመዘገባል ::

109. ከቤተሰቡ አባላት መሐከል በትምህርት ደረጃቸው የሚበልጠው አባል የተከታተለው ወይም በመከታተል ላይ ያለው የትምህርት ዓይነት መደበኛ ከሆነ ያጠናቀቀው የትምህርት ደረጃ ይመዘገባል ። ስለአሞላሉ በጥያቄ 106 የተሰጠውንማብራሪያ መመልከት ይቻላል ።

110. ይህ ጥያቄ የሚቀርበው ከቤተሰቡ አባሎች ውስጥ በሁሉም የበሰጠ ትምህርት ስለ ተከታተሉት አባል ቢሆን ስለአመዘጋገቡ ሁኔታ ለጥያቄ 107 የተሰጠውን ማብራሪያ መመልከት ይቻላል ።

111. የቤተሰቡ ኃላፊ <u>በአብዛኛው ጊዜያቸው</u> የሚሠሩት የሥራ ዓይነት በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል ። አንዳንድ ገለሰቦች ከአንድ በላይ ሥራ ሊሠሩ ይችላሉ ። በዚህ ወቅት ሠራኆቸው ከሎቀቸው ሥራዎች መካከል በአብዛኛው ጊዜአቸውን ያጠፉበትን አንቀን ሥራ እንዲገለጹ ማድረግ ያስፈልጋል ። የሥራ ዓይነት በሚመዘገበበት ወቅት የሥራውን ዓይነት ለይቶ ለማወቅ በሚያስችል አኳኋን መሆን አለበት ። ለምሳሌ "የእርሻ ሠራተኛ" ብሎ መመዝገብ የሥራውን ዓይነት ለይቶ አይገልጽም ። ስለዚህ የኃላፊውን የሥራ ዓይነት በመለየት "ጤና መኮንን"፣ ነርስ፣ "የጤና ረዳት" ...ወዘተ ብሎ መመዝገብ ይኖርበታል ።

112. በቤተሰቡ የተያዘውን ጠቅላላ የመሬት ይዞታ ስፋትና ለሰብል ብቻ ተስማሚ የሆነውን መሬት መጠኑንና የተገለጸበትን የመለኪያ ዓይነት ጥምር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል ። ይዞታ ሲባል በቤተሰቡ በእርሻ መሬት ነት የለማውን፣ ለግጦሽ፣ የመኖሪያ ቤታቸው ያረፈ በትንና በኪራይም ሆነ በሌላ መልኩ ሰሌላ ቤተሰብ ወይም ገለሰብ የተሰጠውን ያጠቃልላል ። ነገር ግን ቤተሰቡ በአምራቾች የኅ/ሥ/ማህበር በአባልነት ያላቸውን ይዞታ አይጨምርም ።

113. የቤተሰቡ ንብረት የሆኑ እንስሳት ዓይነት በተሰጠው ዝርዝር መሠረት ብዛቱ ይመዘገባል ። ሌሎች የቀንድ ከብቶች የተባሉት የሚታለቡ ላሞችን አይጨምርም ። ለምሳሌ አምስት የወተት ላሞች /በወቅቱ የማይታለቡትንም ይጨምራል/ ያሉት ቤተሰብ የሚመዘገብለት "05" ይሆናል ።

116. ቤተሰቡ ለመጠጥ የሚሆነውንውሃ በአብዛኛው ወቅት አፍልተው ይጠጡ እንደሆነ በመጠየቅ ቦታ ይመዘገባል ።

117. ቤቱ ምን ዓይነት መጸዳጃ እንዳለው በመጠየቅ በተሠጡት
አማራጮች መሠረት ኮዱ ይመዝገባል ። መጸዳጃ ያላቸው
ቤቶች አጠቃቀማቸው በግል ወይም በጋራ መሆኑ መለየት ይኖ
ርበታል ።

118. ቤተሰቡ ለመጸዳጃ/እጅ ወይንም ሰውነት ለመታጠብ/ የሚጠቀ
ምበት ባኞ ቤቤቱ ውስጥ መኖሩና አለመኖሩ ተጠይቆ ኮዱ
ይመዝገባል ።

119. ቤተሰቡ በየዕለቱም ሆነ በየተወሰነ ጊዜ ያጸዳውን ቆሻሻ
ከመጣሉ በፊት በቆሻሻ ማጠራቀሚያ ያከማች እንደሆነና እን
ዳልሆነ ይጠየቃል ። በማጠራቀሚያ ለሚጠቀሙ ቤተሰቦች የማጠ
ራቀሚያው አይነት ማለትም ክዳን ያለው ወይም የሌለው ወይም
ደግሞ በሌላ አይነት ማጠራቀሚያ የሚያጠራቅሙ ከሆነ ዓይነቱ
መግለጽ ይኖርበታል ።

120. ቆሻሻው ለመጨረሻ ጊዜ ከመጣሉ በፊት ለማጠራቀም የሚጠቀሙ
በትን ዕቃ የት እንደሚያስቀምጡት በመጠየቅ በተሰጠው አማራጭ
መሠረት ኮዱ ይመዝገባል ።

121. የተጠራቀመው ቆሻሻ ለመጨረሻ ጊዜ በየስንት ግዜው እንደሚጣል
ተጠይቆ በተሰጠው አማራጭ መሠረት ኮዱ ይመዝገባል ። እዚህ
ላይ በየቀኑ ከቤት ውስጥ የሚወጡ ጥራጊዎች ምናልባት ለጊዜው
በሥራ ብዛትም ሆነ በተለያዩ ምክንያቶች ወዲያው ባይጣሉ ቀርተው
እየተከማቹ በየማታው ቢጣሉ ከማጠራቀሚያ እንደ ተጣሉ መቁጠር
የለባቸውም ።

124. ቤቱ ያሉት ክፍሎች ብዛት በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዝገባል ።
በገጠር የሚሠሩ የሣር ቤቶች በአብዛኛው አሠራራቸው የአንድ
ክፍል መልክ ስላላቸው "01" ተብሎ ብዛቱ ይገለጻል ። ሆኖም
አንዳንድ ባር ቤቶች ተከፋፍለው ሊሠሩ ስለሚችሉ ሣር ቤቶችን
በአጠቃላይ እንደ አንድ ክፍል ቤት አድርጎ ማጠቃለል እንደ
ማይቻል መገንዘብ ያስፈልጋል ።

128. ከተዘረዘሩት ዕቃዎች ዓይነት ቤተሰቡ በንብረት ነት አሉኝ የሚላ
ቸውን ዕቃዎች ብዛት በቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዝገብ ።
በአንድ ቤተሰብ ውስጥ ከማናቸውም ዓይነት ዕቃ ስምንት ወይንም
ከዚያ በላይ ቢኖሩት የሚመዘገብለት መልስ "8" ይሆናል ።

ለምሳሌ በአንድ ቤተሰብ የሚገኙት ጠረጴዛዎች ብዛት አሥር ቢሆን የሚመዘገበው "8" ነው ማለት ነው ::

129. ቤተሰቡ ባለፈው ዓመት በአብዛኛው በምግብነት ያዋለውን ቀለብ ያገኘው አምርቶ ወይንም ሸምቶ እንደሆነ በመለየት ኮዱ ይመዘገባል ::

130 የቤተሰቡን የዓመት ገቢ ለማወቅ ያስችል ዘንድ የተለያዩ የገቢ ምንጭ ዐይነቶች ተዘርዝረዋል :: ስለዚህ ቤተሰቡ የዓመት ገቢው ምን ያህል እንደሆነ በመጠየቅ በየምንጮቹ አኳያ ብዛቱ በብር ይገለጻል :: እዚህ ላይ የአንድ ቤተሰብ የገቢ ምንጮች አንድ ወይም ከአንድ በላይ ሊሆኑ እንደሚችሉ መገንዘብ ያስፈልጋል :: የገቢው መጠን በብር ሲመዘገብ ሳንቲሞችን እንደማይጨምር መገንዘብ ያስፈልጋል ::

የቤቶች መጠይቅ

የአካባቢ መለያዎች

2-6 ጥናቱ የሚካሄደው በከተማ ውስጥ ከሆነ የአስተዳደር አካባቢው ወይንም የራስ ገዝ ስም፣ የአውራጃው ስም ፣ የከተማው ስምና የቀበሌ ጣቢያው ቁጥር ይሞላል :: ጥናቱ የሚካሄደው በገጠር ከሆነ የአስተዳደር አካባቢው ወይንም የራስ ገዝ ስም፣ የአውራጃው ስምና የገበሬ ማህበሩ ስም ይመዘገባል ::

7- የቤተሰብ ተራ ቁጥር "ከቤተሰቡ የሶሻልና ኢኮኖሚያዊ ፀባዮች መጠይቅ" ይገኛል ::

8- መጠይቁ የሚሞላለት ቤት ሙሉ ስም ይመዘገባል ::

9- የቤት የቀ የመስመር ተራ ቁጥር "ከቤተሰብ ዝርዝር ሁኔታ" መመዝገቢያ ቅጽ" የተገበኙበት ተራ ቁጥር ነው ::

10- የመጠይቁ ቁጥር በዋናው መሥሪያ ቤት ይሞላል ::

11- ለመለስ ሰጭ ባለቤት፣ የባሎች መጠይቅ ከተሞላለት ኮድ 1 ይመዘገባል :: ካላገባች ወይንም ለባለቤቷ የባሎች መጠይቅ ካልተሞላለት ኮድ 2 ይመዘገባል ::

ክፍል 1 — የመለስ ሰጭዎች ባሕርያት

201— መለስ ሰጭ የተወለደበትን ዓመትና ወር በትክክል ያውቅ እንደሆነ ተጠይቀው መልሱ ይመዘገባል :: የተወለደበት ዓመት በሚመዘገበበት ወቅት ጥያቄው 19 __ ተብሎ የቀረበ ስለሆነ የተወለደበት ዓመት የመጨረሻዎቹ ሁለት ቁጥሮች ብቻ ይሞላሉ: የተወለደበት ወር የሚሞላው በአሐዝ ሲሆን ይህም ለመስከረም 01፣ ለጥቅምት 02፣ .....ለነሐሴ 12፣ ለጳጉሜ 13 እየተባለ ይመዘገባል ማለት ነው ::

ለምሳሌ ሕዳር ወር 1931 ለተወለደች ሴት የሚመዘገብላት በዓመቱ ሥፍራ 31 እና በወሩ ሥፍራ 03 ይሆናል ማለት ነው :: የተወለደበትን ወር በትክክል የማያውቅ ካጋጠመ የተወለደበት ወቅት /ክረምት፣ በጋ፣ ወዘተ/ ወይንም በታወቀ በዓል ቀን አካባቢ እንደሆነ በመጠየቅ ግምት ለማግኘት መሞከር ያስፈልጋል :: ወሩ ሊታወቅ ካልቻለ በወሩ ሥፍራ 98 ተመዝግቦ የተወለደበትን ዓመት ለማወቅ ጥረት ይደረጋል :: ዓመቱን ለማወቅ አስፈላጊው ጥረት ሁሉ የሚደረግ ሲሆን ይህ ጥረት ካልተሳካ በዓመቱ ሥፍራ 98 ይመዘገባል ::

202– መልስ ሰጭ ዕድሜአቸውን ቅበይ ቶው የጨረሱት ሙሉ ዓመት ይመዘገባል ። ይህም ማለት ከተወለዱ 32 ዓመት ከአሥር ወር ለሆናቸው የሚሞላላቸው 32 በቻ ነው ። አንዳንድ ሴቶች ዕድሜአቸውን በትክክል ለመናገር የማይችሉ ሊያጋጥሙ ይችላል ። በዚህን ወቅት የተለያዩ ዘዴዎች በመጠቀም ዕድሜአቸውን ለመገመት ጥረት መደረግ ይኖርበታል ። የተወለዱበትን ዓመትና ወር ሲጠየቁ በትክክል ለመመለስ ላልቻሉ ሴቶች ከላይ በተመለከተው ጥያቄ 201 መልስ ባለማግኘትበደውን ሲተው ለጥያቄ 202 ግን የግድ መልስ ማግኘት አስፈላጊ ነው ። ዕድሜአቸውን ለመናገር ለሚያስቸግራቸው ሴቶች ዕድሜአቸውን ለመገመት ከሚያስችሉት ዘዴዎች መሀከል፤

ሀ. ዕድሜአቸውን ከአንዳንድ ታሪካዊ ድርጊቶች ጋር አያይዘው መናገር የሚችሉ ከሆነ በመጠየቅ ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ የቀረበውን የታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር በመመልከት ዕድሜአቸውን መገመት፤

ለ. ሌሎች ዕድሜአቸውን ከሚያውቁ የቤተሰብ አባላት ወይንም የአካባቢው ሰዎች ጋር አያይዘው ዕድሜአቸውን መናገር ይችሉ እንደሆነ በመጠየቅ ዕድሜአቸውን መገመት፤

ሐ. ካገቡ ወዲህ ምን ያህል ጊዜ እንደሆናቸውና ሲያገቡ ምን ያህል ዕድሜ እንደነበራቸው ያውቁ እንደሆነ በመጠየቅ ዕድሜአቸውን መገመት፤

መ. የመጀመሪያ ልጃቸውን ከወለዱ ምን ያህል ጊዜ እንዳለፈና የመጀመሪያውንልጅ ሲወልዱ ዕድሜአቸው ስንት ዓመት እንደነበረ በመጠየቅ መገመት ያስፈልጋል ።

በዚህ ጥያቄ አማካይነት የሚገኘው የሴትየዋ ዕድሜ መረጃና በጥያቄ 201 የተመዘገበው ሴትየዋ የተወለዱበት ዓመትና ወር የማጣጣም መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል ።

208. ትምህርት በመከታተል ላይ ያሉ የሚባሉት በመደበኛ ት/ቤት ገብተው በመማር ላይ የሚገኙ፣ በመሠረተ ትምህርት ፕሮግራም ተመዝግበው ትምህርትን በመከታተል ላይ የሚገኙ፣ የጎልማሶች ትምህርት በመማር ላይ የሚገኙ፣ ከጓደኛ ወይንም ከዘመድ የሚሰጥ ትምህርት ወይንም ሌላ መደበኛ ያልሆነ ትምህርት በመከታተል ላይ ያሉትን ነው።

209. መደበኛ ትምህርት የሚባለው ተማሪዎች ትምህርትን ለመከታተል ተመዝግበው፣ የትምህርት ፕሮግራም ወጥቶለት፣ ትምህርትን ለመከታተል ለተመዘገቡ ተማሪዎች በየወቅቱ መመዘኛ ፈተና እየተሰጠ ፈተናውን በማለፍ ወደ ሚቀጥለው ክፍ ወደ ሌላ የትምህርት ክፍል ወይም ትምህርት እየተዘዋወረ ትምህርት የሚከታተሉበት ሥርዓት ያለው የትምህርት ፕሮግራም ነው።

210. የጨረሱት ከፍተኛ ክፍል ተብሎ የሚመዘገበው የደረሱበት ከፍተኛ ክፍል ሳይሆን ተምረው ያጠናቀቁ ከፍተኛ ክፍል ነው። ለምሳሌ አራተኛ ክፍልን አጠናቀው አምስተኛ ክፍል ለጀመረ የጨረሱት ከፍተኛ ክፍል የሚባለው አራተኛ ክፍል ነው። አሥራ ሁለተኛ ክፍል አጠናቀው መደበኛ በሆነ በዩኒቨርሲቲ ፕሮግራም ወይም ሌላ ከፍተኛ የትምህርት ተቋም ትምህርት ለተከታተሉ ያጠናቀቁ ዓመት ብዛት እና የትምህርቱ ዓይነት ይመዘገባል። ለምሳሌ 2ኛ ዓመት በማትማቲክስ ያጠናቀቁ፣ 4ኛ ዓመት በመሀንዲስና BA ወይም BSC ... ወዘተ. በዚህ ጥያቄ ሰባተኛ ክፍልና ከዚያ በላይ የጨረሱ ሁሉ ወደ ጥያቄ 214 ሲያልፉ ከዚያ በታች ትምህርት ያገኙ ግን ወደ ጥያቄ 216 አልፈው ስለማን በብና መጻፍ ችሎታቸው ጥያቄ ይቀርብላቸዋል።

213. የመሠረተ ትምህርትን ፕሮግራም በሚገባ ያጠናቀቀ ነገር ግን በልዩ ልዩ ምክንያት የምስክር ወረቀትን ያልተቀበሉ የምስክር ወረቀት እንደተቀበሉ ይቆጠራሉ።

203- ሙሉ ዕድሜአቸውን በከተማው ወይንም በገበሬ ማሕበሩ የኖሩ የሚሉ ከተወለዱ ጀምሮ በከተማው ወይንም በገ/ማሕበሩ ከሰባት ወር ላልበለጠ ጊዜ ተለይተው የማያውቁትን ነው። ሙሉ ዕድሜአቸውን በከተማው ወይንም በገ/ማሕበሩ ያልኖሩ የሚባሉ ሀ/ከሌላ አካባቢ የተወለዱ ለ/በከተማው ወይንም በገ/ማሕበሩ የተወለዱ ነገር ግን ከሰባት ወር ለበለጠ ጊዜ ሌላ ቦታ ቆይተው የተመለሱ ናቸው።

204- ሙሉ ዕድሜአቸውን በከተማው ወይንም በገበሬ ማሕበሩ ያልኖሩ ሴቶች በከተማው ወይንም በገ/ማሕበሩ ለስንት ዓመታትና ወራት ያለማቋረጥ እንደኖሩ ይጠየቃሉ።

205- ሙሉ ዕድሜአቸውን በከተማው ወይንም በገበሬ ማሕበሩ ያልኖሩ ሴቶች በሚወለዱበት ወቅት ወላጅ እናታቸው ይኖሩ የነበረው ገጠር ከነበረ የመንደሩ፣ የአውራጃው የአስተዳደር አካባቢው ወይንም የራስ ገዝ ስም ይመዘገባል። የቤት የቀ እናት ይኖሩ የነበረው በከተማ ከነበረ የከተማው፣ የአውራጃው፣ የአስተዳደር አካባቢው ወይንም የራስ ገዝ ስም ይመዘገባል።

206- የተወለዱበትን ከተማ ወይንም ገ/ማሕበር ለቀው ሌላ ሥፍራ ለመኖር ለመጀመሪያ ጊዜ ሲሄዱ ዕድሜአቸው በስንት ዓመት እንደነበረ ይመዘገባል።

207- በዚሁ ጥያቄ ቤት የቀ ዕድሜአቸው አሥራ ሁለት ዓመት እስከሚሞላቸው ድረስ በአብዛኛው ይኖሩበት የነበረው ሥፍራ ገጠር እንደነበረ ወይንም ከተማ እንደነበረ ይጠየቃል። ቤት የቀ በልጅነታቸው ያደጉበት ሥፍራ ገጠር የነበረና ሥፍራው በአሁኑ ወቅት ወደ ከተማነት የተቀየረ ከሆነ የሚመዘገበው ቤት የቀ ያደጉት ገጠር እንደነበረ ነው። ቤት የቀ ያደጉበት ሥፍራ ገጠር ወይንም ከተማ እንደነበረ ቢጠየቁ የቦታውን ስም የሚናገሩ ከሆነ ሥፍራው ገጠር ወይንስ ከተማ እንደነበረ መጠየቅ ያስፈልጋል። አንድ ሥፍራ ከተማ የሚባለው በዚያን ወቅት የክፍለ ሀገር፣ የአውራጃ፣ ወይንም የወረዳ ዋና ከተማ ከነበረ ወይንም ከሁለት ሺህ በላይ የሆነ ሕዝብ ይኖርበት ከነበረ ነው።

214. ደብዳቤ ወይንም ሌላ ጽሑፍ በማንኛውም ቋንቋ በዝግታም ቢሆን በትክክል አንብበው የሚረዱ በ ቀላሉ እንደሚያነቡ ይ ቆጠራል።በሚያነበቡት ወቀት አንዳንድ ቃላት የሚያበሳቶ ንባብ እንደሚያስቸግራቸው ይ ቆጠራል ። ይህ ጥያቄ የሚቀርበው ሀ/ መደበኛ ትምህርት ተምረው ነገር ግን ሰባተኛ ክፍል ያልወረሱ፣ ለ/ መሠረተ ትምህርት ለተማሩ፣ ሐ/ሌላ መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ለተከታተሉ ሴቶች ነው ።

215. ደብዳቤ ወይንም ሌላ ጽሑፍ በማንኛውም ቋንቋ ወይንም የእጅ ጽሕፈት ላይ ነት ባያበሳቶ የሚጽፉ ሁሉ በ ቀላሉ እንደሚጽፉ ይ ቆጠራሉ ። በሚጽፉበት ወቀት አንዳንድ ቃላትን የሚያበሳቶ ገን መጻፍ እንደሚ ያስቸግራቸው ይ ቆጠራል ።

218. ከቤት ሥራ በስተቀር ሌላ ሥራ ተሰለው የሚጠቀሙት ሀ/ለክፍያ የሚ ሠሩ ሥራዎች፣ ለ/ የሚያስገኙት ምርት ገበያ ወጥቶ የሚሸጥ ወይንም ሐ/ገበያ ቢወጡ ሊሸጡ የሚችሉ ሥራዎች ናቸው ። እነዚህ ሥራዎች በቤተሰቡ ድርጅት ማለትም እርሻ፣ ሽመና፣ የሸክላ ሥራ፣ የንግድ ሥራ ላይ ሊካሄዱ ይችላሉ ።

219. የሥራ ዓይነት በሚመዘገበበት ወቀት የሥራውን ዓይነት ለይቶ ለማወቀ በሚያስችል አኳኋን መሆን አለበት ። ለምሳሌ "የሕክምና ሠራተኛ" ብሎ መመዝገብ የሥራውን ዓይነት ለይቶ አይገልጽም ። ስለዚህ የቤት የቀን የሥራ ዓይነት በመለየት "ነርስ" "የጤና ረዳት" ወዘተ መሆኑን መመዝገብ ያስፈልጋል ። የሥራ ዓይነት ኮዱ የሚቀለው በቁጥሩ መሥሪያ ቤት ስለሆነ ይህ ሥፍራ ባዶውን ይታለፋል ።

232. የቤት የቀ ብሔረሰብ ስም በግልጽ መመዝገብ ያለበት ቢሆን የተጻፈው ስም ከመመሪያው መጨረሻ ክፍል ከተሰጡት የብሔረሰቦች ስም ዝርዝር ውስጥ ከየትኛው እንደሚመደብ ማረጋገጥ ያስፈልጋል ። የብሔረሰቦች ኮድ የሚሰጠው በቁጥሩ መሥሪያ ቤት ቢሆንም ኮዱ የሚሰጠው በተሰጠው ዝርዝር መሠረት ስለሚሆን ከዝርዝሩ ውጭ የሚመዘገቡ የብሔረሰብ ስሞች

በዝርዝሩ ካሉት ውስጥ የሚጠቃለሉ ከሆኑ በዝርዝሩ ውስጥ ያለው ስም ጥምር መለሱ ላይ መጠቆም ይኖርበታል ። ነገር ግን በዝርዝሩ ውስጥ ሊጠቃለል የማይችል ብሔረሰብ ካጋጠመ የብሔረሰቡ ስም ተጽፎ /በዝርዝሩ ውስጥ ያልተመዘገበ/ የሚል ጽሑፍ መለሱ ላይ መቀለት ይኖርበታል ። የብሔረሰቦች ዝርዝር ላይ እንደተመለከተው የብሔረሰቦች ስም የሚመዘገበው የቋንቋውን የብሔረሰቡን ስም በመጥቀስ ይሆናል ። ለምሳሌ ጎጃሜ፣ ጎንደሬ ባይሆን መመዝገብ ያለበት "አማራ" የሚለው የብሔረሰብ ስም ነው ። እንዲሁም እዣ፣ ወለኔ፣ እነሞር...ወዘተ ባይሆን "ጉራጌ" የሚለው የብሔረሰብ ስም መመዝገብ አለበት ።

234. የክርስትና ~~ያድር ቆይቦስ~~ ሃይማኖትን ለሚከተሉ ግለሰቦች የእምነታቸውን ጥንካሬ ለማወቅ እንዲያስችል፣ ቤተክርስቲያን ምን ያህል ጊዜ እየሄዱ እንደሚያስቀድሱ ይጠየቃል ። አንዳንድ ግለሰቦች በየሣምንቱ ቀዳሜና እሁድ ወይም በወር ውስጥ ባሉ የበዓል ቀናት /ልደታ፣ አቦ፣ ጊዮርጊስ፣ ማርያም ...ወዘተ/ በአጥቢያቸው ወይም በሌላ አካባቢ በሚገኝ ቤተ ክርስቲያን በመሄድ ለአብዛኞቹ በዓላት ያስቀድሳሉ ። እነዚህ ግለሰቦች በአብዛኛው በዓል እንደሚያስቀድሱ በመቁጠር ኮድ 1 ይመዘገብላቸዋል ። ሌሎች ግለሰቦች በየተወሰኑ በዓላት ማለትም በፋሲካ፣ በገና፣ በጥምቀት ...ወዘተ ቀናት ብቻ ቤተክርስቲያን በመሄድ ያስቀድሳሉ ። እነዚህና በየጊዜው ተበለመው ብቻ የሚመለሱ ግለሰቦች ኮድ 2 ይመዘገብላቸዋል ።

235. ጾምን አስመልክቶ ምን ያህሉን የጾም ጊዜያት ይጾሙ እንደሆን ይጠየቃል ። አብዛኛውን አርብ ረቡንና ሌሎች የጾም ቀናትን የሚጾሙ አብዛኛውን ጾም እንደጾሙ ተቆጥሮ ኮድ 1 ሲመዘገብላቸው፣ ሌሎች የተወሰኑ የጾም ጊዜያትን ለምሳሌ እንደ ፋሲካና የመሳሰሉትን ብቻ የሚጾሙ ጥቂቶን እንደጾሙ ተቆጥሮ ኮድ 2 ይመዘገብላቸዋል ።

236. በቀን ውስጥ አምስት ጊዜ እንዲሰግዱ የእስልምና ሃይማኖት የሚያዝ ቢሆን ባያደርጉ በየቀኑ አምስቱንም ሶላት ~~ሰላት~~ የሚሰግዱ ኮድ 1 ሲመዘገብላቸው በተወሰኑ ጊዜያት ብቻ የሚሰግዱ ኮድ 2 ይመዘገብላቸዋል ።

237. ከረመዳን ወር ጾም ውስጥ ከግማሽ በላይ የሆነውን የሚጾሙ ኮድ 1 ሲመዘገብላቸው ከዚያ ላነሱ ቀናት ለሚጾሙ ኮድ 2 ይመዘገባል ::

ክፍል 2 — የጋብቻ ታሪክ

301. ከወንድ ጋር ይኖራሉ የሚባሉት፣ የጋብቻ ሥነ ስርዓት ባይፈጽሙ እንደባልና ሚስት ሆነው አንድ ላይ በአንድ ቤት የሚኖሩ ግለሰቦች ናቸው :: በቤተኛ አዳሪነት የሚኖሩና ከብዙ ወንዶች ጋር ግኑኝነታቸውን የሚያሳልፉት፣ ከወንድ ጋር እንደሚኖሩ አይቆጠርም :: የጋብቻ ሥርዓት ሳይፈጽሙ ከወንድ ጋር መኖር በአንዳንድ አካባቢዎች አስነዋሪ ድርጊት በመሆኑ ይህንን ጥያቄና በዚህ ክፍል ውስጥ የሚገኙትን ጥያቄዎች ለመልስ ሰጭዎች በምናቀርብበት ወቅት ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል :: ምክንያቱም በነዚህ ጥያቄዎች ምክንያት ከሴቶች ጋር አለመግባባት ቢፈጠር ለተከታዮቹ ጥያቄዎች ትክክለኛ መልስ ለማግኘት ስለሚያስቸግር ነው ::

303. ባልና ሚስት በተለያዩ ቦታዎች የሚኖሩት በሥራ፣ በግዳጅ፣ በትምህርት፣ ወዘተ ምክንያት ሊሆን ይችላል ::

311. የጥሎሹን ዋጋ ለመተመን አስቸጋሪ በመሆኑ በትክክል ለማወቅ ቢያዳግትም ግምቱን ማግኘት የግድ ያስፈልጋል :: /ልብስ/ ጌጣጌጥ፣ ከብት ወዘተ በብር በሚተመንበት ወቅት በዛሬ ዋጋው ሳይሆን በዚያን ወቅት በአካባቢው በነበረው ዋጋ መሆን ይኖርበታል ::

314. ጋብቻው የተፈጸመበት ወርና ዓመት በአጭሩ ተጠቅሶ ይመዘገባል :: ለምሳሌ ጋብቻው የተፈጸመው በጥቅምት ወር 1976 ከነበረ የሚመዘገበው በወሩ ሣጥን 02፣ በዓመቱ ሣጥን 76 ይሆናል ማለት ነው:: ይህን ጥያቄ በቀላሉ ለመመለስ የሚያዳግታቸው ሴቶች ካጋጠሙ ከሚቀጥለው ጥያቄ የሚገኘው መልስ ሊረዳ ይችላል ::

315. ከተጋቡ ምን ያህል ጊዜ ሆኗቸዋል የሚለው ጥያቄ መረጃው በጣም ና ቁርበት ወቅት ለብዙ ጥቅም የሚውል ስለሆነ ይህን ጥያቄ በቀላሉ ለመመለስ የሚያዳግታቸው ሴቶች ካጋጠሙ የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም መልሱን ማግኘት ያስፈልጋል ። በተለይ ለዚህ ጥያቄ መልስ ለማግኘት የሚረዳው የመጀመሪያው ልጁ ዕድሜና ካገባች ከምን ያህል ጊዜ በኋላ ልጅ እንደተወለደ መጠየቅ ነው ። በተጨማሪም ባለፈው ጥያቄ ላይ ሴትየዋ ያገባችበት ዓመት ተብሎ የተመዘገበው መረጃና በዚህ ጥያቄ የተመዘገበው ካገባች ምን ያህል ጊዜ ሆኗታል የሚለው መረጃ መመሳከር ይኖርባቸዋል ።

327. ለዚህ ጥያቄ ትክክለኛውን መልስ ለማግኘት ከመልስ ሰጭዋ የሚገኘው መረጃ ብቻ ሳይሆን የአካባቢው ሕብረተሰብ የሚጠቀምበትን የግርዘት አይነት ቀደም ብሎ ጠይቆ መረዳት ጠቃሚ ይሆናል ። ተገርዘው የሚሰፉ የሚገኙት በአብዛኛው በአፋርና ከሶማሌ ብሔረሰብ ነው ። ሱና የሚባለው አገራረዝ ከሁሉ የቀለለ አይነት አገራረዝ ሲሆን በግርዘቱም ወቅት የሚቆረጠው የሴትየዋ የክሊተሪስ ሽፋን ብቻ ወይንም የክሊተሪሱ ሽፋንና የክሊተሪሱ ጫፍ ናቸው ።

ክፍል 3 — የልደት ታሪክ

በዚህ ክፍል ልጅ ተብለው የሚጠቀሱት ከአብራካቸው የሚወጡትን ማለትም ወልደው የተገላገሏቸውን ልጆች ብቻ ነው ። በዚህ ምክንያት የማደጎ ልጆች፣ ባለቤት ከሌላ ሚስት የወለዷቸው ልጆች፣ ያሳደጓቸው ልጆች እንደ ልጅ አይቆጠሩም ። የሴትየዋ ልጆች ተብለው የሚቆጠሩት፣ ሀ/በአሁኑ ወቅት ከሴትየዋ ጋር እቤት ውስጥ የሚኖሩ፣ ለ/ከቤት ውጭ ትዳር ይዘውም ሆነ በሌላ ምክንያት ከቤተሰቡ ተለይተው የሚገኙትንና የሞቱትን ያጠቃልላል ። በተጨማሪም ሕፃናት እንዳይዘነጉ ጥንቃቄ ማድረግ አስፈላጊ ነው ። በተለይ ከተወለዱ በኋላ ለረጅም ጊዜ ሳይቆዩ የሞቱ ልጆች ሊዘነጉ ስለሚችሉ ጥንቃቄ መደረግ አለበት ። አንድ ልጅ እንደተወለደ የመተንፈስ ወይምን የመንቀሳቀስ ምልክት ካሳየ በሕይወት እንደ ተወለደ ልጅ ይቆጠራል ። በተጨማሪም የሴትየዋ ልጆች ተብለው የሚጠቀሱት

በአሁኑ ጋብቻ ውስጥ የተገኙትን ልጆች ብቻ ሳይሆን በሌሎች ጋብቻዎችም የተወለዱትን ያጠቃልላል ። በተለይም ከጋብቻ ውጭ የተወለዱ ልጆች እንዳ ይረሱ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ።

401. ይህ ጥያቄ ከዚህ በፊት በጋብቻ ላይ ለነበሩና ትዳር መስርተው ለማያውቁ ሴቶች ጭምር ይጠየቃል ። ትዳር መስርተው የማያውቁ ልጃገረዶች ልጅ ወልደው እንደሆነ ሲጠየቁ ቅር ሊሰኙ ስለሚችሉ ጥያቄው በሚቀርብበት ወቅት ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ።

402. ከሴትየዋ ጋር የሚኖሩ ልጆች የሚባሉት ሴትየዋ ከምትኖርበት ቤት ውስጥ በአንድነት አብረው የሚኖሩ ልጆች ናቸው ።

406. ከሴትየዋ ጋር የማይኖሩ ልጆች የሚባሉት ሴትየዋ ከምትኖርበት ቤት ውጭ የግላቸውን ትዳር መሥርተው የሚኖሩ፣ ለሥራ በሌላ ቦታ የሚገኙ፣ ለትምህርት በሌላ አካባቢ የሚገኙ፣ እና የሞቱባት ናቸው ።

410. ሴትየዋ ከወለደቻቸው ልጆች መካከል የሞቱትን ለማስታወስ ደስ የማይላት ስለሆነ ስለምትችል ጥያቄው በሚቀርብበት ወቅት ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ። በተለይ ሴቷ ከሞተባቸው ሴቶች መካከል ብዙ ሴቶች አለሞተባትም የሚል መልስ ሊሰጡ ስለሚችሉ ትክክለኛውን መልስ ለማግኘት ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል ።

411. ሴቶች የሞተባቸውን ልጆች ብዛት በሚጠየቁበት ወቅት ሙሉ ፈቃደኛ ሆነው ላይገኙ ስለሚችሉና የሞተባቸውን ልጆች ብዛት ቀንሰው ሊያቀርቡ ስለሚችሉ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል ።

የልደት ታሪክ ሠንጠረዥ

በዚህ ሠንጠረዥ ውስጥ ሴትዮዋ በሕይወት የተገላገለቻቸው ልጆች ሁሉ መመዝገባቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል ። በዚህ ሠንጠረዥ ውስጥ የተዘረዘሩት ልጆች ብዛት በጥያቄ 413 ላይ ከተገለጹት ጋር የማይመሳሰል ከሆነ አስፈላጊው ማስተካከያ መደረግ አለበት ።

414. የሴትዮዋ ልጆች የሚመዘገቡት ከመጀመሪያው ልጅ በመነሳት በሕይወት መኖራቸው ወይም አለመኖራቸው ባይታይ በተወለዱበት ቀደም ተከተል መሠረት ይሆናል ። በተጨማሪም መንታ ሆነው የተወለዱ ልጆች በቀደም ተከተል ተመዝግበው በሁለቱም ልጆች የልደት ተራ ቁጥር ዙሪያ ክብ ማድረግ ያስፈልጋል ። ምዝገባው ከተጀመረ በኋላ የልደት ተራ ቁጥሩ እንደተዛባ ከታወቀ የተመዘገበውን መረጃ ሁሉ አጥፍቶ እንደ አዲስ ምዝገባ መጀመር አያስፈልግም ። የልደት ተራ ቁጥሩን ግልጽ በሆነ መንገድ ማስተካከል በቂ ይሆናል ።

415. ስም ያልወጣላት ወይንም ያልወጣለት ሕፃን ልጅ ቢያጋጥም "ስም ያልወጣለት" ወይንም "ስም ያልወጣላት" በማለት ይመዘገባል ።

417. እያንዳንዱ ልጅ የተወለደበት ዓመትና ወር በአጭሩ ይመዘገባል ። ለምሳሌ 1978 በታሕሣሥ ወር ለተወለደ የሚመዘገብለት 78 04 ይሆናል ። ልጆችዋ የተወለዱበትን ዓመትና ወር በትክክል የማታስታውስ ሴትም ብትሆን በልጆቹ መካከል ያለውን ርቀት ስለሚያውቁ ከልጆቹ ውስጥ ያንዱ ልጅ ዕድሜ በትክክል ቢታወቅ በዚህ ልጅ ዕድሜ በማስላት የሌሎቹን ልጆች ዕድሜ ለመገመት ይቻላል ። የመጀመሪያውን ልጅ ዕድሜ በተጨማሪ ለማወቅ ሊረዱ የሚችሉ ጥያቄዎች ሴትዮዋ ካገባች ከምን ያህል ጊዜ በኋላ ልጅ እንደተወለደና ካገባችስ በኋላ ምን ያህል ጊዜ ሆኗታል የሚሉ የጥያቄዎች መልሶች ናቸው ። በተጨማሪም የመጀመሪያው ልጅ በተወለደበት ወቅት ሴትዮዋ ቢያንስ የአሥራ አራት ዓመት ዕድሜ የነበራት መሆን ይኖርባታል ። የተወለዱበትን ወር በትክክል የማያውቁ ካጋጠሙ ልጁ የተወለደው በክረምት፣ በበጋ፣ በተለያዩ በዓላት

ወቅት እንደሆነ በመጠየቅ ለመገመት ይቻላል ። ዕድሜአቸው አምስት ዓመት ሳለፋቸው ልጆች የተወለዱበት ወር በትክክል ባይታወቅ ዓመቱ ብቻ ሊመዘገብ ይችላል ። ከአምስት ዓመት በታች ለሆናቸው ልጆች ግን አስፈላጊው ሙከራ ተደርጎ ልጁ የተወለደበት ወርም መገኘት አለበት ። እንዲሁም የልጁ ዕድሜ ሲመዘገብ ከሁለት ልጆች መካከል ያለው የዕድሜ ልዩነት ረጅም ከሆነ/ለምሳሌ ሦስት ዓመት ወይንም ከዚያ በላይ/ በሕይወት የተወለደ ልጅ በሁለቱ ልጆች መካከል እንደነበረ ማረጋገጥ አስፈላጊ ይሆናል ።

418. ልጁ የተወለደው ከገንት ዓመት በፊት እንደሆነ ወይንም የልጁ ዕድሜ በንት እንደሆነ የሚሰጠው መረጃ ከጥያቄ 417 ጋር መመሳከር አለበት ።

420. የሞቱ ልጆች ዕድሜ በሚመዘገብበት ወቅት ሲሞቱ ዕድሜአቸው አንድ ወር ያልሞላቸው ሕፃናት ዕድሜ በቀን በዓምድ 420A ይመዘገባል ። አንድ ወርና ከዚያ በላይ የሆናቸው ነገር ግን ሁለት ዓመት ያልሞላቸው ልጆች ዕድሜ በጨረሱት ሙሉ ወር በዓምድ 420B ይመዘገባል ። ሁለት ዓመትና ከዚያ በላይ የሆናቸው ልጆች ዕድሜ ግን የሚመዘገበው በጨረሱት ሙሉ ዓመት ብቻ በዓምድ 420C ይሆናል ። ምሳሌ፣

ሲሞቱ የነበራቸው ዕድሜ	ምዝገባ 420 A	420 B	420 C
ሀ. ሰባት ቀናት	07	— —	— —
ለ. አንድ ወር ከሰባት ቀናት	— —	01	— —
ሐ. አራት ወር ከሰባት ቀናት	— —	04	— —
መ. አንድ ዓመት ከሶስት ወር ከሰባት ቀናት	— —	15	— —
ሠ. ሁለት ዓመት ከሶስት ወር	— —	— —	0.
ረ. አምስት ዓመት ከስድስት ወር	— —	— —	05

423. የወር አበባቸውን ካቁ አንድ ወር ያለፋቸው መሆኑን በጥያቄ 422 የጠቀሱ ሴቶች በአሁኑ ወቅት ነፍሰ ጡር ሊሆኑ እንደማይችሉ ማስተዋል ያስፈልጋል ::

424. ካረገዙ ስንት ወር እንደሆናቸው በትክክል ለማወቅ የማይችሉ ሴቶች ካጋጠሙ የእርግዝናውን ጊዜ ገምተው እንዲያስመዘግቡ መጠየቅ አለባቸው ::

425. ሴቶች በእርግዝናቸው ወቅት ብዙ ጊዜ ክትባት ይወስዳሉ :: የዚህን ክትባት ምክንያት አብዛኞቹ ሴቶች አጥርተው አያውቁትም :: ክትባቱ የሚሰጠው ልጁ ከተወለደ በኋላ የመንጋጋ ቆልፍ በሽታ /ቴታነስ/ እንዳይዘው ለማድረግ ነው :: ስለዚህ ይህ ጥያቄ በሚቀርብበት ወቅት ሴቶቹ የክትባቱን ምክንያት አውቀው እንዲናገሩ ባይሆን መከተብ ወይንም አለመከተባቸውን ብቻ ቢናገሩ በቂ ይሆናል ::

426. በእርግዝና ወቅት የሚሰጠው ክትባት የልጅን ጤንነት በትክክል እንዲጠበቅ ሁለት ጊዜ መወሰድ አለበት :: ነገር ግን አንዳንድ ሴቶች በወቅቱ ሐኪም ቤት ባለመሄዳቸው ወይንም የሁለተኛው ክትባት ወቅቱ ባለመድረሱ አንድ ጊዜ ብቻ የተከተቡ ሊያጋጥሙ ስለሚችሉ ሴትየዋ የተከተቡትን ክትባት ብዛት በትክክል ጠይቆ ማወቅ ያስፈልጋል ::

428. አንዲት ሴት አስወርዷታል የምትባለው በራሷ ፍላጎት /እርግዝናውን ባለመፍቀዷ ወይንም በጤንነቷ ላይ ችግር በመፍጠሩ/ የምታስወርደውን ባይሆን ያለራሷ ፈቃድ የሚያጋጥማትን ውርጃ ነው ::

432. የሞተ ልጅ መገላገል ማለት ሰባት ወራት ወይንም ከዚያ በላይ የሆነውን እርግዝና በተለያዩ ምክንያቶች የተነሣ ሕይወት የሌለው ልጅ መገላገል ማለት ነው :: ልጁ በሚወለድበት ወቅት የመተንፈስ ወይንም የመንቀሳቀስ ምልክት ለጥቂት ደቂቃዎች እንኳን ቢያሳይ በሕይወት እንደተወለደ ይቆጠራል ::

ክፍል 4 — የጤናና የማጥባት ሁኔታ

የጤናና የማጥባት ሁኔታዎች በሚመለከት በመጨረሻ ስለተወለደው ልጅና ከርሱ በፊት ስለተወለደው ልጅ ሴቶች ይጠየቃሉ :: እነዚህ ጥያቄዎች ለሴቶች

በሚቆጥሩበት ወቅት የልጆችን ስም ቀድሞ በመረዳት ጥያቄዎቹ ቢቀርቡ የልጆችን ስም እየጠሩ መሆን ይኖርበታል ::

502. ሴቶች በእርግዝናቸው ወቅት ልጅ የመንጋጋ ቁልፍ በሽታ እንዳይዘው ክትባት እንዲወስዱ ይደረጋል :: ይህ ጥያቄ ሲጠየቅ ሴት የቆ የክትባትን ምስክርነት ባያውቁም ክትባት መውሰድ አለመውሰዳቸው ብቻ ተጠይቆ ይሞላል ::

504. አንድ ልጅ ከተወለደ በኋላ በተለያዩ ወራትና ዓመታት ክትባቶች እንዲወስድ ይደረጋል :: በተለያዩ ጊዜያት የሚሰጡ ክትባቶች ከተለያዩ በሽታዎች መከላከያ የሚሆኑ ናቸው :: ይህ ጥያቄ በሚጠየቅበት ወቅት ማንኛውንም ክትባት ለወሰዱ ልጆች እንደተከተቡ ይመዘገባል :: የክትባቱ ቁጥር አንድ ብቻ ወይንም ከአንድ በላይ ሊሆን ይችላል :: ነገር ግን ልጅ ቢታመምና ለበሽታው ማስታመሚያ መርፌ ቢወጋው ይህ እንደ ክትባት እንዳይቆጠር ከፍተኛ የሆነ ጥንቃቄ ማድረግ አስፈላጊ ነው ::

505. የተወለደው ልጅ ጡት መጥባት ባይጀምር ከተወለደ ከጥቂት ሰዓቶች ወይንም ቀናት ውስጥ በሞት ልጅን እንዳላጠቡ ይቆጠራል ::

506. በዚህ ጥያቄ የመጨረሻውን ልጃቸውን አጥብተው እንደነበረ የሚገልጹ ሴቶች ልጅን ለምን ያህል ወራት እንዳጠቡ ይጠየቃሉ :: እናቲቱ ልጅን ታጠባ የነበረው በለማይመቻት፣ ልጅ ጡት በኋላወደደ ወይንም በላለተስማማው በቀን ውስጥ በተወሰኑ ሰዓቶች ብቻ ሊሆን ይችላል :: ወይንም ልጅ ሌላ ምግብ በተጨማሪ መመገብ በለጀመረ ጡት ይጠባው የነበረው በተወሰኑ ጊዜያት ብቻ ሊሆን ይችላል :: ለዚህ ጥያቄ መልስ በሚመዘገብበት ወቅት ልጅ በነዚህ ጊዜያት ሁሉ ይጠባ እንደ ነበረ ይቆጠራል :: ልጅ ጡት የጠባው ለአንድ ወር ያልሞላ ጊዜ ከሆነ ኮድ 00 ይመዘገባል :: ልጅ አሁንም እየጠባ ከሆነ ኮድ 97 ይሰጣል :: ልጅ ጡት ይጠባ የነበረው በሞት እስከ ተለያዩበት ጊዜ ከሆነ ኮድ 98 ይመዘገብለታል ::

በዚህ ጥያቄ አማካይነት አሁንም በመጥባት ላይ እንዳሉ
የተገለጸላቸው ሕፃናት ከእናታቸው ጡት ሌላ ይጠጡ እንደሆነ ለማ
ወቅ ወደ ጥያቄ 508 ሲታለፍላቸው ለሌሎቹ ሕፃናት ግን ወደ ጥያቄ
510 ይታለፋል ::

508. ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው በጥያቄ 506 አሁንም በመጥባት ላይ እንደ
ሚገኙ ለተገለጸላቸው ሕፃናት ብቻ ነው :: ሕፃናት እደገ በሚሎበት
ወቅት ከእናት ጡት በተጨማሪ ሌላ ምግብ እንዲሰጣቸው ይደረጋል ::
እነዚህ የምግብ አይነቶች ሁሉም በየቀኑ የሚቀርቡ ላይሆኑ ይችላሉ ::
ሕፃኑ ከተዘረዘሩት የምግብ አይነቶች ውስጥ በትላንትናው ዕለት ለተ
ሰጡት የምግብ አይነቶች ኮድ 1 ይከበባል :: በትላንትናው ዕለት
ላልተሰጡት የምግብ አይነቶች ሁሉ ኮድ 2 መከበብ ይኖርበታል ::
ይህ የምግብ አይነት በሌሎች ጊዜያት ይሰጡት የነበረ ቢሆንም በት
ላንትናው ዕለት ምግቡ ያልተሰጠው ከሆነ ኮድ 2 ይመዘገባል ::
በጥያቄው የቀረቡት ሰባቱም የምግብ አይነቶች እንደተለያዩ ጥያቄዎች
እንዲጠእንድለመለስ ሰጥቶ ቅርበው መልስ ማግኘት ይኖርባቸዋል ::

509. ተጨማሪ ምግብ ተብሎ የሚጠቀሰው በአጋጣሚ ወይንም ለመድኃኒትነት
ለአንድ ወይንም ለተወሰነ ጊዜ ብቻ የሚሰጥ ምግብ ሳይሆን በምግ
ብነት ታስቦ ለልጁ እድገትና ጤንነት እንዲረዳ እየተደጋገመ የሚሰጥ
የምግብ አይነት ነው ::

510. በዚህ ጥያቄ መውለድ የሚችሉትንና መካን የሆኑትን ሴቶች ለይቶ
ለማወቅ ይሞከራል :: ከዚህ በፊት አገብተው የማያውቁ ከወንድ
ጋር ምንም አይነት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፈጽመው የማያውቁ ለመ
ውለድ መቻል ወይንም አለመቻላቸውን ላያውቁ ይችላሉ ::

ክፍል 5 — የወሊድ ቁጥጥር

በዚህ ክፍል የሚጠየቁ ጥያቄዎች ለመልስ ሰጭዎች በቀላሉ ለመመለስ የሚያስቸግሩ ሊሆኑ ይችላሉ:: ጥያቄዎችን መረጃ ሰብሳቢዎች በሚጠይቁበት ወቅት ጉዳዩ አስነዋሪ እንዳልሆነ አድርገው ማቅረብ ይኖርባቸዋል:: በጥናቱ የሚሰበሰበው መረጃ በሚስጢር እንደሚያዝና የዚህ አይነት ጥያቄዎች በጠቅላላ በአገሪቱ ውስጥ ከሚገኙ ሴቶች ብዙዎች በመጠየቅ ላይ እንደሚገኝ ለመልስ ሰጭዎች መግለጽ ለሚቀርቡ ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት ስለሚረዳ ይህው መደረግ አለበት::

601. ይህ ጥያቄ በሚቀርብበት ወቅት ስለወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴዎች ለመልስ ሰጭዎች ገለጻ ማድረግ አስፈላጊ አይደለም:: መልስ ሰጭዎች ስለ ወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴዎች ከዚህ ቀደም መስማት አለመስማታቸው ብቻ ተጠይቆ መልሱ ይመዘገባል::

602. በመልስ ሰጭዎች አነጋገር መሠረት እርግዝናን የመቆጣጠሪያ ዘዴ ማለት ምን እንደሆነ በአጭሩ እንዲገልጹ ተጠይቀው መልሱ እዚህ ይመዘገባል:: ለመልሱ ኮድ የሚሰጠው በዋናው መሥሪያ ቤት ነው::

603. ይህ ጥያቄ በሚቀርብበት ወቅት የተለያዩ የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴዎች እንዳሉ ከመጥቀስ በስተቀር በስማቸውን መዘርዘር ተገቢ አይደለም:: መልስ ሰጭዋ ስለማንኛውም ዘዴ ሰምታ እንደሆነ ብቻ ተጠይቃ መልሷ ይመዘገባል::

604. በጥያቄ 603 ላይ ስለወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ሰምተው እንደሚያውቁ የጠቀሱ ሴቶች ስለየትኞቹ ዘዴዎች ሰምተው እንደሆነ ተጠይቀው ለሚያውቋቸው ዘዴዎች ሁሉ ኮድ 1 ይከበባል:: በዚህ ጥያቄ ሴትየዋ የሚጠሩትን ዘዴ ኮድ 1 ከመክበብ በስተቀር ያልመዘገቧቸውን ዘዴዎች በስም እየጠሩ ስለዘዴዎቹ ሰምተው ያውቁ እንደሆነ መጠየቅ ያስፈልጋል:: እርግዝናን ማስወረድ እንደ ወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተደርጎ ስለማይቆጠር እንደ ዘዴ አይመዘገብም:: በጥያቄ 603 ላይ ስለማንኛውም ዘዴ ሰምተን አናውቅም ብለው ኮድ 2 ለተከበበላቸው ሴቶች ጥያቄ 604 ሳይጠየቅ ጥያቄ 605 ይቀርብላቸዋል::

605. በጥያቄ 604 ላይ ሴቶች የሚያሠሯቸውን ዘዴዎች ሁሉ በዝርዝር የገለጿቸው ቢሆን በዚሁ ጥያቄ ደግሞ የተቀሩት ዘዴዎች በሰው እየተጠሩ ሴቶች ስለዘዴዎቹ በስማቸው ለገደሆነ የሚቀበሏቸው በዝንታ ሆኖ ስለ እያንዳንዱ ዘዴ በሬ የሆነ ገለጻ ማቀረብ ያስፈልጋል:: ይህ ጥያቄ በ604 ላይ ሴቶች እንደሚያሠሯቸው ለጠቀሷቸው ዘዴዎች አይቀርብም:: በ604 ላይ ያልተጠቀሱ ዘዴዎች በዝርዝር እየቀረቡ ሴቶች ስለዘዴዎቹ የሚያውቁ ከሆነ ኮድ 1 ቢከበቡ ዘዴዎችን ሴቶች የማያውቁ ከሆነ ኮድ 2 ይከበባል:: ይህ ጥያቄ በተለማሪ የሚቀርበው በ603 ላይ ስለ አንድም ዓይነት ዘዴ በስማቸው ለማያውቁ ሴቶች ብቻ ይሆናል:: የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተብለው የሚቀርቡት የሚከተሉት ናቸው::

01. ኪኒን ወይንም ፒል የሚባለው ሴቶች ለወሊድ መቆጣጠሪያነት በየቀኑ የሚወስዱት ቋሊት ነው::

02. ኮንዶም የሚባለው በግብረ ሥጋ ግንኙነት ወቅት ወንዶች በብልታቸው ላይ የሚያጠልቁት አንድ ኪስ የሆነ ከላስቲክ የተሠራ ነው:: በግብረ ሥጋ ግንኙነት ወቅት የሴንድ የዘር ፍሬ በላስቲኩ ኪስ ውስጥ በመፍሰስ እዚያው የሚቀር በመሆኑ ሴቷ ዘሩ በሴት ውስጥ ስለማይደርስ ሴቷን እንዳታረግዝ ይከላከላታል::

03. ሉፕ ወይም አይ ዩ ዲ የሚባለው በሴቷ ማኅፀን ውስጥ በሐኪም ወይንም በሌላ የሕክምና ሠራተኛ አማካይነት የሚቀመጥ ነው:: ይህ ሉፕ ከሴቷ ማኅፀን ለበቂ ጊዜ እንዳታረግዝ መከላከያ ይሆናታል::

04. በኦፕሬሽን ሴቶችን እንዲመክኑ የሚደረገው የሴቷ ዕንቁላል የሚገኝበት ቦታ ወደ ማኅፀኗ እንዲደርስ የሚረዳውን ቧንቧ /ቱቦ/ በመቁረጥ ዕንቁላሉ ወደ ሴቷ ማኅፀን እንዳይደርስ በማድረግ እንዳታረግዝ ይከላከላታል::

05. በስፕሬሽን ወንዶች እንዲመከቱ የሚደረገው የወንድ የዘር ፍሬ ከሚፈጠርበት ከፍል ወደ ብልት የሚያመራውን ቧንቧ /ቱቦ/ በመቁረጥ የዘር ፍሬው ወደ ብልት እንዳይደርስ በማድረግ ግብረ ሥጋ ግንኙነት በሚያደርጉበት ወቅት የዘር ፍሬው ወደ ሴትዮዋ ብልት ስለማይደርስ እርግዝናን ይከላከላል::

06. መርፌ (injectables) ቅባለው የሚሰጥ ቀጥታ በሴቷ ቆዳ ስር /ለምሳሌ በክንዷ ላይ/ የሚቀበሩ መርፌ የሚመስሉ መድሐኒቶች ሲሆኑ በነዚህም ምክንያት ለተወሰኑ ዓመታት ሴትዮዋ ለማርገዝ መከላከያ ይኖራታል::

07. የማሕፀን ቆብ /ዲያፍራም/ ሴትዮዋ በግብረ ሥጋ ግንኙነት ወቅት በማሕፀንዋ ውስጥ የምታስቀምጠው ቆብ ሲሆን ይህም ቆብ የወንድ የዘር ፍሬ ወደ ማሕፀንዋ እንዳያልፍ ስለሚከላከል እንዳታረግዝ ይረዳታል:: ከቆቡ ጋር በተጨማሪ ፎም ወይም ጄሊ የሚባሉ የወንድን የዘር ፍሬ የሚገድሉ (spermicide) መጠቀም የማርገዝ ዕድሏን በበለጠ ይቀንሰዋል::

08. በቀን መቁጠር እርግዝናን መከላከል፣በወር ውስጥ ሴትዮ የማያረግዙበት ቀናት ብቻ የግብረ ሥጋ ግኑኝነት ማድረግ /ቀን አቆጣጠር/ የሚባሉ ሴቶች በወር ውስጥ የሴትዮዋ ዕንቁላል በማሕፀንዋ በሚገኝበት ወቅት ወይንም ወደ ማሕፀንዋ ሲያልፍ ሦስት ቀናት ሲቀረው ድረስ የግብረ ሥጋ ግኑኝነት ባለመፈጸም እርግዝናን የመከላከል ዘዴ ነው::

09. የግብረ ሥጋ ግኑኝነት ከማድረግ መቆጠብ (abstinence) በሠሊጥ መቁጠሪያ ዘዴነት የሚቆጠረው ሴትዮዋና ባለዋ ሆን ብለው ሴትዮዋ እንዳያረግዙ ከግብረ ሥጋ ግኑኝነት በመቆጠብ እርግዝናን የሚከላከሉበት ዘዴ ነው:: ባለዋ

ሴትዮዋ በተለያዩ አጋጣሚዎች ተለያይተው ከሆነ ወይንም በሕመም ምክንያት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ስለመፈጸም እንደ ወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ሊወሰድ አይችልም::

10. በግብረ ሥጋ ግንኙነት ጊዜ የወንድን የዘር ፍሬ በሴትዮዋ ብልት ውጭ ማፍሰስ (withdrawal) ሴትዮዋ እንዳታረግዝ ያደርጋታል::

11. ከግብረ ሥጋ ግንኙነት በኋላ ሴትዮዋ እንዳታረግዝ ብልቷን መታጠብ (douche) በወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴነት የሚቆጠረው ሴትዮዋ የግል ንፅሕናዋን ለመጠበቅ የተነሣ የምታደርገውን መታጠብ የማይጨምር ሲሆን፣ ሴትዮዋ የምትታጠበው እንዳታረግዝ ብላ የወንድን የዘር ፍሬ ከብልቷ ለማጠብ የምታከናውነው ሥርዓት ነው::

12. ባህላዊ መድኃኒቶች ወይም ዘዴዎች የተለያዩ አይነቶች ሊሆኑ የሚችሉ ሲሆኑ ዘዴዎቹ ግን ለሌላ ጥቅም ተብለው የሚደረጉ ቢሆኑ ለወሊድ መቆጣጠሪያነት ሆን ተብለው የሚደረጉ ብቻ መሆን ይኖርባታል::

13. ሌሎች ዘዴዎች በወሊድ መቆጣጠሪያነት የሚጠቀሙ ቢኖሩ ከነስሙ የዘዴው አይነት መገለጽ ይኖርበታል:: ለተጠሪዋ የዘዴው ዋና ጥቅም ለወሊድ መቆጣጠሪያነት መሆኑን ማረጋገጥ አስፈላጊ ነው::

06. ይህ ጥያቄ የሚቀርበው በጥያቄ 604 ወይንም 605 ኮድ 1 ለተሰጠባቸው ዘዴዎች ብቻ ሲሆን ይህም ማለት ከዚህ በፊት ቢቀርብ ስለ ዘዴዎቹ ሰምተን እናውቃለን ብለው ለመለሱት ዘዴዎች ማለት ነው:: በነዚሁ ዘዴዎች ለጥቂት ጊዜም ቢሆን ተጠቅመው እንደሆነ ተጠይቀው ተጠቅመው ለሚያውቁት ዘዴ ኮድ 1 ሲሰጥ፣ ተጠቅመውበት ለማያውቁት ዘዴ ኮድ 2 ይሰጠዋል::

607. ይህ ጥያቄ የሚቀርበው በጥያቄ 606 ላይ በወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቅመው ለሚያውቁ ሴቶች ብቻ ነው። ጥያቄውም የሚያተኩረው በጥያቄ 606 ላይ ተጠቅመን እናውቃለን ባሏቸው ዘዴዎች /ኮድ 1 በተከበቡት/ ላይ ሲሆን በነዚህ ዘዴዎች መካከል በአሁኑ ወቅት በመጠቀም ላይ የሚገኙት ካሉ ተጠቃሚዋ በአሁኑ ወቅት የሚጠቀሙበት ዘዴ ኮድ 1 ይከበባል። በአሁኑ ወቅት ከአንድ በላይ በሆኑ በተለያዩ ዘዴዎች የሚጠቀሙ ከሆነ በአሁኑ ወቅት በአብዛኛው የሚጠቀሙበት ዘዴ ይጠቀሳል። በአሁኑ ወቅት ነፍሰጡር የሆኑ ሴቶች የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ መጠቀም ስለማያስፈልጋቸው ማንኛውንም ዘዴ የሚጠቀሙ አይኖሩም። በዚህ ወቅት ይህ ጥያቄ ባይቀርብ በጥያቄ 606 ላይ ኮድ 1 ተከብቦላቸው ለነበሩ ዘዴዎች ሁሉ በጥያቄ 607 ላይ ኮድ 2 ይከበባል።

<u>የሠንጠረዥ 1 አሞላል ምሳሌ</u>

	603	ዘዴ	604	605	606	607
ምሳሌ 1	2	01		2	—	—
		02		2	—	—
		03		2	—	—
ምሳሌ 2	2	01		1	2	—
		02		1	2	—
		03		2	—	—
ምሳሌ 3	2	01		1	1	2
		02		1	1	2
		03		2	—	—
ምሳሌ 4	2	01		1	1	1
		02		1	1	2
		03		2	—	—
ምሳሌ 5	2	01		1	2	—
		02		1	2	—
		03		2	—	—
ምሳሌ 6	1	01	1	—	1	2
		02	2	1	2	—
		03	2	2	—	—
ምሳሌ 7	1	01	1	—	1	1
		02	2	1	2	—
		03	2	2	—	—

608. ይህ ጥያቄ በጥያቄ 603 ጋር ተመሳሳይ ስለሆነ በጥያቄ 603 ላይ የተሰጠው መልስ ለዚህ ላይ ይሠራል::

609. በጥያቄ 605 ላይ አንዱ ዘዴ አንኳን ኮድ 1 የተከበበ ካለ የዚህ ጥያቄ መልስ አዎን /ኮድ 1/ ይሆናል::

610. መልስ ሰጭ በጥያቄ 608 ወይም 609 በአንደኛው ወይም በሁለቱም ኮድ 1 ከተሞላላቸው የዚህ ጥያቄ መልስ ኮድ 1 ይሆናል::

611. በጥያቄ 606 ላይ ለአንዱ ዘዴም ቢሆን ኮድ 1 የተከበበ ካለ የዚህ ጥያቄ መልስ ኮድ 1 ይሆናል::

612. በጥያቄ 607 ላይ ለአንዱ ዘዴም ቢሆን ኮድ 1 የተከበበ ካለ የዚህ ጥያቄ መልስ ኮድ 1 ይሆናል:: ነፍሰ ጡር ለሆኑ ሴቶች የዚህ ጥያቄ መልስ ኮድ 2 ይሆናል::

በአሁኑ ወቅት የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ
በመጠቀም ላይ ለሚገኙ የሚጠየቁ

ለነዚህ ጥያቄዎች የሚቀርቡት በጥያቄ 612 ኮድ 1 ለተከበቡላቸው በአሁኑ ወቅት የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ በመጠቀም ላይ ለሚገኙ ሴቶች ነው:: ጥያቄዎቹ በአሁኑ ወቅት በመጠቀም ላይ ስለሚገኙት ዘዴ፣ የዘዴው ዓይነት፣ ከየት እንደሚያገኙት፣ አሁን የሚጠቀሙበትን ዘዴ ለምን ያህል ጊዜ እንደተጠቀሙ፣ ዘዴውን ለመጀመሪያ ጊዜ ሲጠቀሙ ስንት ልጆች እንደነበሯቸው፣ ዘዴውን በሚጠቀሙበት ወቅት የጤንነት ችግር አጋጥሟቸው እንደሆነ፣ ለመጀመሪያ ጊዜ የተጠቀሙት ዘዴ አይነት፣ ለመጀመሪያ ጊዜ ዘዴ ሲጠቀሙ ስንት ልጆች እንደነበሯቸው፣ የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ በመጠቀም እያሉ እርግዝው ያውቁ እንደሆነ፣ የመጨረሻ ልጃቸውን ከወለዱ በኋላና ከመጨረሻው በፊት የተወለደውን ልጅ ከወለዱ በኋላ የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቅመው ያውቁ እንደሆነ እና ሌሎችም ናቸው::

613. ሴቶቹ በአሁኑ ወቅት የሚጠቀሙት የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ዓይነት ከጥያቄ 607 ጋር በማስተያየት በዚህ ጥያቄ መልስ ይመዘገባል:: ከተዘረዘሩት መልሶች ውስጥ ከ01–07 ያሉት ዘዴዎች ዘመናዊ ዘዴዎች ተብለው የሚታወቁ ሲሆን በሚቀጥሉት ጥያቄዎች ስለዘዴው ዓይነት፣ የሚገኝበት ሥፍራ፣ ወዘተ ይጠየቃል:: ከ08–13 የተዘረዘሩት ዘዴዎች ዘመናዊ ያልሆኑ ዘዴዎች ተብለው የሚታወቁ ሲሆን እነዚህን ዘዴዎች ለሚጠቀሙ ሴቶች ወደ ጥያቄ 622 ይታለፋል::

614. ከጥያቄ 614 እስከ ጥያቄ 621 የተመለከቱት ጥያቄዎች የሚቀርቡት በጥያቄ 613 ከ01–07 ለተዘረዘሩት የወሊድ መከላከያ ዘዴዎች ብቻ ነው:: የወሊድ መከላከያ ዘዴዎች ዋጋ የሚገለጸው በሚከተለው መንገድ ይሆናል::

1. ክኒን፣ የ30 ክኒሎቶች ዋጋ፣
2. ኮንዶም፣ የአንድ ደርዘን ዋጋ፣
3. ሉፕ፣ የአንድ ሉፕና ማሕፀን ውስጥ ለማስቀመጥ ባለሙያ የሚከፈል ዋጋ

4. ቤትን በስፕሬሽን ማምከን፤ የአንዱ ስፕሬሽን ዋጋ፣
5. ወንዝን በስፕሬሽን ማምከን፤ የአንዱ ስፕሬሽን ዋጋ፣
6. መርፌ፤ አንዱ ጊዜ ለመውጋት የሚጠየቀው ክፍያ፣
7. የማሠፀን ቁስ፤ የአንዱ ዋጋ፣

ለጥያቄው መልስ የሚመልሰው ቤተሰብ በአሁኑ ወቅት የምትጠቀምበት ዘዴ ዋጋ ወደ ሙሉ ብር ተጣግቶ ይሆናል። ለምሳሌ ለ50 የወሊድ መቆጣጠሪያ ክኒኖች የሚከፈለው ስምንት ብር ከሰባ አምስት ሣንቲም ቢሆን የሚመዘገበው 08 ብቻ ይሆናል። የወሊድ መከላከያ ዘዴው በነጻ የሚገኝ ከሆነ 98 ይመዘገባል።

618. የወሊድ መከላከያ ዘዴዎችን ለማግኘት በጉዞ የሚያጠፉት ሰዓት የሚመዘገበው በደቂቃ ብቻ ነው። ስለዚህ መልሱ በሰዓት ቢነገርም ወደ ደቂቃ ቀይረን መመዝገብ ይኖርብናል። ለምሳሌ ጉዞው አንድ ሰዓት ተኩል የሚፈጅ ከሆነ የሚመዘገበው 090 ይሆናል።

622. ይህ ጥያቄ በአሁኑ ወቅት ዘመናዊ የሆኑ ዘመናዊ ያልሆኑ የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴዎችን በመጠቀም ላይ ለሚገኙ ሴቶች ሁሉ ይጠየቃል። ይህም ማለት በጥያቄ 613 ማንኛውንም አይነት መልስ ተመልሶላቸው ለነበሩ ሴቶች ሁሉ ይህ ጥያቄ ይቀርባል ማለት ነው። በዚህ ጥያቄ የሚጠየቀው በአሁኑ ወቅት በመጠቀም ላይ የሚገኙትን የወሊድ መቆጣጠሪያ ዘዴ ቢያደርጉ ለምን ያህል ጊዜ እንደ ተጠቀሙ ቢሆን መልሱ የሚመዘገበው ወደ ሙሉ ወሮች ተጣግቶ ነው። ለአሥራ አምስት ቀናትና ከዚያ በላይ ለሆነ ጊዜ ዘዴውን ለተጠቀሙ 01 ሲመዘገብ ከአሥራ አምስት ቀናት ላነሰ ጊዜ ዘዴውን ለተጠቀሙ 00 ይመዘገባል።

623. ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ቤተሰብ በአሁኑ ወቅት በመጠቀም ላይ ያሉትን ዘዴ ለመጀመሪያ ጊዜ በሚጠቀሙበት ወቅት ስንት ልጆች እንደነበሩዋቸው ነው። ዘዴውን ለመጀመሪያ ጊዜ በሚጠቀሙበት ወቅት ምንም ልጅ ካልነበሩዋቸው 00 ይመዘገባል።

631. በዚሁ ጥያቄ የሚመዘገበው ለመጀመሪያ ጊዜ የተጠቀመበትን የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ መጠቀም ከጀመረበት ቀን አንስቶ ለስንት ወራት ያለማቋረጥ እንደተጠቀመ ነው:: መልሱ የሚመዘገበው ወደ ሙሉ ወር ተጠጋግቶ ሲሆን ከአሥራ አምስት ቀናት ያነሰ ጊዜ ተጠቅመውበት ከነበረ የሚመዘገበው 00 ነው::

632. የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ እየተጠቀመች ያረገዘች በበጎው ጊዜ በላይ ከሆነና ዘዴያቸው የተለያዩ ከሆኑ የሚመዘገበው በመጨረሻ ላይ ይጠቀምበት የነበረው ዘዴ ነው:: የዘዴው አይነት የሚመዘገበው በተገጠመ ክፍት ቦታ ላይ ሲሆን ኮድ የሚመለሰው በኮዱ መሠረት ቢት ነው::

<u>አሁን የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ ለሚጠቀሙ ነገር ግን</u>
<u>ከዚህ በፊት ለተጠቀሙ የሚቀርቡ ጥያቄዎች</u>

ከ639–661 ያሉ ጥያቄዎች የሚጠየቁት በጥያቄ 612 ኮድ 2 ለተመለሱት ሴቶች ብቻ ነው:: እነዚህም ሴቶች ከዚህ በፊት የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቅመው የሚያውቁ ሆነው በአሁኑ ወቅት ግን ምንም ዓይነት ዘዴ በመጠቀም ላይ የማይገኙ ናቸው:: ለእነዚህ ሴቶች የሚቀርቡት ጥያቄዎች ለመጀመሪያ ጊዜ ተጠቅመውበት ስለነበረው ዘዴ፤ ለመጀመሪያ ጊዜ የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ ሲጠቀሙ ስንት ልጆች እንደነበሯቸው፤ በመጨረሻ ጊዜ ይጠቀሙበት ስለነበረው ዘዴ፤ ዘዴውን ምን ያህል ጊዜ ይጠቀሙ እንደነበረ በየት ያገኙት እንደነበረ፤ ዘዴውን ለምን እንዳቋረጡት፤ ዘዴውን በሚጠቀሙበት ወቅት የጤና ችግር አጋጥሟቸው እንደነበረ፤ የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ እየተጠቀሙ ነፍሰ ጡር ሆነው ያውቁ እንደነበረ፤ በመጨረሻው ልጃቸው በፊት በተለያዩ ልጆች በኋላ የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቅመው እንደነበረ እና ሌሎችም ናቸው:: ከዚህ በፊት የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቅመው ለነበሩ ሴቶች የሚቀርቡት ጥያቄዎች፤ በአሁኑ ወቅት የሠራሽ መቆጣጠሪያ ዘዴ በመጠቀም ላይ ላሉ ሴቶች ከሚቀርቡት ጥያቄዎች ጋር ተመሳሳይ ነት ስላላቸው ከ639–661 ያሉ ጥያቄዎች የተለየ ማብራሪያ አያስፈልጋቸውም::

642. ለቁጥር 613 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመለከቷል።

643. ለቁጥር 614 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመለከቷል።

647. ለቁጥር 616 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመለከቷል።

656. ለቁጥር 633 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመለከቷል።

የስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቃሚው ለማያውቅ ነገር ግን
በባለስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ በራሱ ለሚያውቅ የሚጠየቅ

በ662–669 ያሉት ቁጥሮች የሚቀርቡት በ611 ቁጥር 2 ለተወሰነ ገበያቸው ስለስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ በራሱ የሚያውቅ ነገር ግን በስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቃሚው ለማያውቅ ቤቶች ነው። ቁጥሮቹ የሚያተኩሩት እስከ ዛሬ ድረስ እንጂ በስልኩ የመቆጣጠሪያ ዘዴ ተጠቃሚው እንደማያውቅ እና ሁኔታ ለመጠቀም ያበረ እንደሆነ ነው።

662. ይህ ቁጥር በሚቀርብበት ወቅት ቤቶቹ የስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ በመጠቀም ያገኙት የተለያዩ ዕቃዎች በዓይነ የሚዘገበው ግን አዲስ ዕቃዎች ብቻ ቤቶቹ የሚታቀርበው ነው። ይህ ቁጥር በሚቀርብበት ወቅት የቤቶቹ ዕቃዎች ተከፋይ መሆን ስለመሆኑ መመሪያ ሲደገፍ ማመዛዘን ተገቢ አይደለም። ቁጥሩ በሚቀርብበት ጊዜ መረጃ በባቡሮች ማግኘትን ሁኔ የሚታየው መስለው መታየት የለባቸውም። ለአባላ አገሪቷ ቤት አሥራ ሁለት ዓይነት ውስጥ የስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ የሚተጠቀሙ ተጨማሪ ሰው ለመውሰድ ነው ብሎ በትገለጸ አለፈንግ ቀረታ መረጃ በባቡሩ መልክን ተቀባ መመሪያ ይጠቀልበታል።

663. ለወደፊት በስልኩ መቆጣጠሪያ ዘዴ ለመጠቀም ያበረ እንደሆነ ቤቶቹ መረጃ በባቡሮችን ሳለማስቀየር በሚሊ በሚት "አዲን" የሚል ወሰብ ለገዳይበጡ ቁጥጥር ማድረግ ያስፈልጋል።

668. ይህ ቁጥር የሚቀርበው በቁጥር 667 ላይ በ1–7 በተዘረዘሩት ዘዴዎች ውስጥ ስለ አንቀጽ ዘዴ በራሱ ለሚያውቅ ቤቶች ብቻ ነው።

ስለማስወረድና ስለ ግብረ ሥጋ ግንኙነት ሰዎች አመለካከት

በዚህ ክፍል ውስጥ የሚቀርቡ ጥያቄዎች ለመረጃ ሰጭዎች በቀላሉ መልስ ለመስጠት አስቸጋሪ ሊሆኑ ስለሚችሉ ጥያቄዎቹ ሲቀርቡ መልስ ሰጭዎችን ማግባባት ያስፈልጋል:: በተለይም መረጃ ሰብሳቢዎች ይህን ጥያቄ ሲያቀርቡ የሐፍረት መንፈስ ማሳየት አይገባቸውም:: ምክንያቱም በመልስ ሰጭዎች በኩል የበለጠ ሐፍረት ስለሚያስከትል ነው::

670. ማስወረድ የሚባለው አንዲት ሴት የእርግዝናዋን ወቅት ሙሉ ጊዜዋን ወስዳ ለመገላገል ባለመፈቀዱ ወይንም የጤንነቷ ሁኔታ ስላላስቻላት ሆን ብላ እርግዝናውን በማቋረጥ ማስወጣት ነው:: ማስወረድ የሚባለው አንዲት ሴት ከፈቃዷ ውጭ ከሚያጋጥማት ውርጃ ወይንም ሞት ከመውለድ እንደሚለይ ማስተዋል ያስፈልጋል::

674. አንዲት ሴት ልጅ ወልዳ እንደተገላገለች ወዲያውኑ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም አትጀምር ይሆናል:: ለዚህም ምክንያት ከሚሆኑ ውስጥ፣ ባሕሉ ለተወሰነ ጊዜ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚከለክል በመሆኑ፣ ለሴትየዋ ጤንነት ማሰብ ወይንም ሴትየዋ ልጇን የምትገላገለው ከወላጆቿ ቤት ከሆነና ከባለቤቷ ጋር በቀርብ ለመገናኘት ያላት ዕድል ያነሰ በመሆኑ፣ እና የመሳሰሉት ምክንያቶች ይገኙበታል:: እነዚህ ምክንያቶች ግንም እንዷን እርግዝና የሚያራርቁ ቢሆንም ሆን ብለው እርግዝናን ለመቆጣጠር የተፈጸሙ ባለሆኑ በስተቀር እንደ ዘዴው መቆጣጠሪያ ዘዴ አይቆጠሩም:: ይህ ጥያቄ በሚቀርብበት ወቅት የሚጠየቀው የግብረ ሥጋ ግንኙነት መቋረጡን ማወቃቸውን ብቻ ባይሆን፣ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚቋረጠው የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም አየቻሉ እርግዝናን ለመቆጣጠር መቋረጡን ነው:: ሴትየዋ ስለዚህ ዘዴ ሰምተው ያውቁ እንደሆነ ከገለጹ መልሱ በጥያቄ 604 ወይንም 605 ጋር ተመሳክሮ አስፈላጊ ከሆነ እርማት ማድረግ ያስፈልጋል::

ለምሳሌ በዚህ ጥያቄ ስለዘጓው ስምታ እንደሆነ የገለጸች ቤት በጥያቄ 604 ወይንም ጥያቄ 605 ስለዘጓው መስሚያ ካልተመዘገበ አስፈላጊው እርማት ማድረግ ያስፈልጋል:: በዚህ ለውጥ ምክንያት በሌሎች ጥያቄዎች ላይም እርማት ማድረግ ያስፈልግ እንደሆነ ይህው መፈጸም አለበት::

675. ልጅ ወለደው ከተገላገሉ በኋላ ባለው ጊዜ ብቻ ባይሆን በሌላ ወቅትም አርግዝናን ለመቆጣጠር ለብዙ ጊዜ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከመፈጸም የሚቆጠቡ ሴቶች ይገኛሉ:: በተለማሪም ከባለቤታቸው በመለየት፣ በጤንነት ጉድለት፣ ወዘተ. የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም የሚያቋርጡ ብዙ ሴቶች ይገኛሉ:: በወሊድ ቁጥጥር ዘዴነት የሚመዘገበው ሆነ ብሎ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም ቢችሉ አርግዝናን ለመቆጣጠር በሚል ምክንያት ብቻ ከግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚቆጠቡትን ነው:: የዚህ ጥያቄ መልስ በጥያቄ 604 እና 605 ጋር ተመሳክሮ አስፈላጊ የሆኑ እርማቶች ሁሉ መደረግ ይኖርባቸዋል::

678. ይህ ጥያቄ የሚቀርበው ከዚህ በፊት አግብተው ለሚያውቁ በአንድ በላይ ለወለዱ ሴቶች ሁሉ ነው:: ጥያቄው የሚገልጸው ከመጨረሻው በፊት የተወለደውን ልጅ ከተገላገሉ ጀምሮ ከስንት ወራት በኋላ የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደፈጸሙ ሲሆን የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከመፈጸም መቆጠብ ወይንም አለመቆጠባቸው ወይንም የተቆጠቡበት ምክንያት ምን እንደሆነ አይጠየቅም:: መልሱ የሚመዘገበው ወደ ሙሉ ወር ተጠግቶ ሲሆን ልጅን ከተገላገሉ ~~ከ15 ቀን ወይንም በላይ ከሆነ ነው ሆነ ቢሞላ~~ 15 ቀን ካልሞላቸው ግን 00 ይመዘገብላቸዋል::

679. በዚህ ጥያቄ የሚጠየቀው ከግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም መቆጠባቸው ብቻ ሳይሆን ከግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም የተቆጠቡት የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም ቢችሉ ሆነ ብለው አርግዝናን ለመቆጣጠር ሲባል የተደረገ መሆኑን [illegible] ነው:: በጤና ምክንያት ወይንም በሌሎች በተለያዩ ምክንያቶች የግብረ ሥጋ ግንኙነት ባይፈጸሙ ለቆዩ የሚሰጠው

ቦታ "ረ" ይሆናል:: የዚህ ጥያቄ መልስ ከጥያቄ 604 እና 605 ጋር ተመሳክሮ አስፈላጊ የሆኑ ማስተካከያዎች ሁሉ ማድረግ ይኖርበታል::

680. ለጥያቄ 678 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

681. ለጥያቄ 679 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

682. በሞት፣ ከባለቤታቸው ጋር በመለያየት፣ ሁዘት. የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሳይፈጸም በዓቻ መልሱ ቦታ 2 ይሆናል:: የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም እየቻሉ እርግዝናን ለመከላከል በሚል ምክንያት በቻ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሳይፈጸም ቦታ 1 ይመዘገባል:: የዚህ ጥያቄ መልስ ከጥያቄ 606 ጋር ተመሳክሮ አስፈላጊው እርማቶች ይደረጋሉ::

683. እርግዝናን ለመቆጣጠር ከግብረ ሥጋ ግንኙነት የተቆጠቡት በአንድ ጊዜ በላይ ከነበረ የሚመዘገበው ለረጅም ጊዜ በቆየበት ወቅት ለምን ያህል ጊዜ እንዳቋረጡ ነው::

684. ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ከዚህ በፊት አግብተው ለሚያውቁ ሴቶች ሁሉ ይሆናል:: የሚጠየቀውም በአሁኑ ወቅት እንዳያረግዙ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከመፈጸም በመቆጠብ ላይ እንደሆኑ ቢሆን በተለይ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም ያቋረጡት ሆን ብለው ለዚሁ ቁጥጥር እንደሆነ ማረጋገጥ ያስፈልጋል:: የዚህ ጥያቄ መልስ ከጥያቄ 607 ጋር ተመሳክሮ አስፈላጊዎቹ እርማቶች ይደረጋሉ::

685. ይህ ጥያቄ አግብተው ለሚያውቁ ሴቶች ሁሉ የሚቀርብ ቢሆን መልስ ሰጪዎችን የሚያበሳጭ ሊሆን ስለሚችል ጥያቄው ሲቀርብ ጥንቃቄ መደረግ ይኖርበታል::

ክፍል 6 — <u>መውለድ የሚፈልጓቸው ልጆች ብዛት</u>

በዚህ ክፍል የቀረቡት ጥያቄዎች መልስ ሰጭዎች ለመውለድ የሚፈልጓቸውን ልጆች ብዛትና ያላቸውንም አስተያየት ለማወቅ እንዲያስችሉ የታቀዱ ስለሆነ መረጃ ሰብሳቢዎች ጥያቄዎችን በሚያቀርቡበት ወቅት የልጆችን መጠን በሚመለከት የግል አስተያየታቸውን ሳያንጸባርቁና ወደ የትኛውም መልስ ባያደሉ ጥያቄዎችን ማቅረብና የተሰጡትን መልሶች መመዝገብ ይኖርባቸዋል::

701. በዚህ ጥያቄ ላይ አግብተው የማያውቁ ወይንም በአሁኑ ወቅት በትዳር ላይ የሚገኙ ሴቶች በኦፕሬሽን ዘዴ መክነው እንደሆነ ይጠየቃሉ:: በአሁኑ ወቅት በትዳር ላይ የሚገኙ ደግሞ ሴትየዋ ወይንም ባለቤታቸው በኦፕሬሽን ዘዴ መክነው እንደሆነ ይጠየቃሉ::

703. በአሁኑ ወቅት በትዳር ላይ የሚገኙ ሴቶች ልጅ ለመውለድ ቢፈልጉ በሴትየዋም ሆነ በባለቤታቸው በኩል የመውለድ ችግር እንደሌለባቸው የገለጹ ኮድ 1 ሲመዘገብላቸው ሴትየዋ ወይንም ባለቤታቸው ለመውለድ የማይችሉ ከሆነ ግን ኮድ 2 ይመዘገባል::

704. በአሁኑ ወቅት በትዳር ላይ የማይገኙ ሴቶች ለመውለድ ቢሞክሩ የማይ ችሉ ከሆነ ኮድ 1 ሲመዘገብ የሚችሉ ከሆነ ግን ኮድ 2 ይመዘገባል::

705. በዚህ ጥያቄ ልጅ ወልደው ለማያውቁ ለወደፊት ልጅ ለመውለድ ይፈልጉ እንደሆነ ሲጠየቁ፣ ከዚህ በፊት ልጅ ወልደው ለሚያውቁ ደግሞ በተ ጨማሪ ልጅ ለመውለድ ይፈልጉ እንደሆነ ይጠየቃል::

709. በዚህ ጥያቄ ልጅ ላላቸው የሚመዘገበው በተጨማሪ ለመውለድ የሚፈልጓ ቸው ልጆች ብዛት ብቻ ነው:: አሁን ያሏቸውና በተጨማሪ ሊወልዱ የሚፈልጓቸው ልጆች ተደምረው በአንድነት ሪፖርት እንዳይደረጉ ጥንቃቄ መደረግ ይኖርበታል:: ከዚህ በፊት ላልወለዱ ግን፣ ጥያቄው በጠቅላላው ወደፊት ለመውለድ የሚፈልጓቸውን ልጆች ብዛትን ያመለክታል::

712. በዚህ ጥያቄ የሚመዘገበው በሴትየዋ አመለካከት የሚወልዱትን ልጆች ብዛት መወሰን ቢችሉ ኖሮ ስንት ልጆች ቢወልዱ እንደሚመርጡ ነው::ይህ እስከ አሁን ካሏቸው ልጆች ብዛት ወይንም እርሳቸው በተጨማሪ እንዲወልዷቸው

ከሚፈልጋቸው ሴቶች ጋር የማይጣጣም ሊሆን ይችላል። ለሶሻሌ አዶር የወለዱ ቤት የሚወልዷቸውን ሴቶች ብዛት መወሰን ቢችሉ ኖሮ በዉበት ቢወሬዱ ይመርጡ እንደነበር ሊያስመዘግቡ ይችላሉ።

715. ይህ ጥያቄ ከዚሁ በፊት ወለደቀቻው ከነበሩ ወንዶችና ቤቶች ሴቶች ወይንም በተጨማሪ ለመዉለዱ ከሚፈልጋቸው ወንዶች ወይንም ቤቶች ሴቶች ብዛት ጋር ባይያያዝ በተለይ የሚዘየቀ ነው።

ክፍል 7 – የባለቤት ባሕርያት

በዚህ ክፍል የሚገኙ ጥያቄዎች /ከጥያቄ 801 በስተቀር/ የሚጠየቁት በትዳር ላይ ለሚገኙ ቤቶች ነው። ጥያቄዎቹ የሚያተኩሩት በባሉች ስያሜ፣ የተሠራበት ሁኔታ፣ የሥራ ሁኔታ፣ እና የክፍያ ሁኔታ ላይ ይሆናል። በዚህ ክፍል ከቀረቡት ጥያቄዎች ውስጥ አብዛኞቹ በቤቶች መጠይቅ ላይ ቀርበው ከነበሩ ጥያቄዎች ጋር ተመሳሳይ በመሆኑ ተጨማሪ ማብራሪያ አያስፈልጋቸውም።

801. በዚህ ጥያቄ አማካይነት የሚከተሉት ጥያቄዎች የሚጠየቁባቸው ቤቶችና የማይጠየቁባቸው በለሚለይ ከጥያቄ 202 ጋር በማስተያየት በጥንቃቄ መመዝገብ ይኖርብሃል። በአሁኑ ወቅት በትዳር ላይ የሚገኙ ቤቶች የሚከተሉት ጥያቄዎች ሲቀርብላቸው፣ አገልግሎት ለማይሰጡ ወይንም ባዶ ለሆኑ ቤቶች፣ ለተሠሩ፣ ወይንም ለተሰሩ ግን መጠይቁ ያበቃል።

802. ለጥያቄ 202 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

803. በጥያቄው መሠረት ባሁኑ ወቅት ማንኛውንም ዓይነት ትምህርት /መደበኛ፣ መሠረተ ትምህርት፣ የሃይማኖት፣ አቤት ውስጥ የሚሰጥ ትምህርት፣ ከጓደኞች ወይንም ከዘመዶች የሚገኝ ትምህርት፣ ወዘተ/ ተምሮው ያውቁ እንደሆነ ኮዱ 1 ይመዘገብለታል።

804. ለጥያቄ 209 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

805. ለጥያቄ 210 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

806. ለጥያቄ 213 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

807. ባለየው ማንበብና መጻፍ ስትሉሉ ይችሉሉ የሚገለው ደብዳቤ ወይንም ሌላ ጽሑፍ በማንኛውም ቋንቋ በጽሑፍ ቢሆን በትክክል የሚያነቡ፣ ቢጽፉ በማያገር የአስ ጽሑፍ ቢሆን በትክክል የሚጽፍ ከሆነ ነው። በሚጽፉበት ወይንም በሚያነቡበት ወቅት አንዳንድ ቃላትን የሚያስቡ ከሆነ ማንበብና መጻፍ ያስተማሩ ይባላሉ።

808. ለጥያቄ 218 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

809. ለጥያቄ 219 የተሰጠውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

የ1982 የልደትና ቤተሰብ የሙከራ ጥናት የመረጃ ሰብሳቢዎች ዕለታዊ የሥራ፣ ክንውን መመዝገቢያ ቅጽ

ክፍል–1 **የአካባቢ መለያ**

የቅጽ ቁ.______

1. አስተዳደር አካባቢ/ራስ ገዝ			2. አውራጃ			3. ከተማ			4. ቀበሌ/ገበሬ ማህበር			
//////	1	2	//////	3	4	//////	5	6	//////	7	8	9

ክፍል–2 **የመረጃ ሰብሳቢ ዕለታዊ የሥራ ክንውን ሪፖርት**

5	6	7	8	9	10	11	12
		የቤተሰብ መጠይቅ			የሴቶች መጠይቅ		
የቤተሰብ ተራ ቁጥር	የቤተሰብ ኃላፊ ስም	ውጤት	መጠይቁ የተሞላበት ቀን	አስተያየት	ውጤት	መጠይቁ የተሞላበት ቀን	አስተያየት
10	11	12	13	14	15	16	17

ለዓምድ–7 የተሰጡ መልሶች

1. መጠይቁ ተጠናቋል
2. አቤት አልተገኘም
3. ቤተሰቡ ለሥራ ወይም ዘመድ ጥየቃ ሌላ ቦታ ሄዷል
4. ምዝገባው ተላልፏል
5. አልተባበረም
6. ቤተሰቡ ለቆ ሄዷል
7. መኖሪያው ፈርሷል
8. ቤት አልተገኘም
9. ሌላ/ይገለጽ/ ________

ለዓምድ–9 የተሰጡ መልሶች

1. መጠይቁ ተጠናቋል
2. ቤት አልተገኘም
3. ምዝገባው ተላልፏል
4. አልተባበረም
5. በከፊል ተጠናቋል
6. ሌላ/ይገለጽ/ ________